

**T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI
PERFORMANS SANAT DALI**

**ÖZEL OKULLARDA GERÇEKLEŞTİRİLEN KEMAN EĞİTİMİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Armağan ERCAN

KOCAELİ 2020

**T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI
PERFORMANS SANAT DALI**

**ÖZEL OKULLARDA GERÇEKLEŞTİRİLEN KEMAN EĞİTİMİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Armağan ERCAN

Dr. Öğr. Üyesi Hakan BAĞCI

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 29.07.2020/18

KOCAELİ 2020

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın çıkış noktası daha önce görev yaptığım bir özel okulda bir ders saati içerisinde 12 öğrenci ile aynı anda keman dersi yapmak durumunda kalmamdır. Yaşadığım bu deneyim bana özel okullarda uygulanan branş derslerinin nasıl uygulandığını incelemek ve uygulamanın gelişimine katkı sağlamak amacıyla bu araştırmayı yaparak literatüre ve meslektaşlarıma sunmak asıl hedefimdir.

Yüksek lisans eğitimi döneminde tanıştığım, saat kaç olursa olsun her an her zaman ulaşılabilirdiğim, son derece anlayışlı, destek ve bilgi birikimini sonuna kadar paylaşan, tez aşamasında karşılaştığım her zorluğumda yanımda olan, pozitif motivasyonu bana bunu başarabileceğimi ikna eden, çalışmamda büyük katkıları olan öğrencisi olmaktan gurur duyduğum çok değerli danışman hocam, Sayın Dr. Öğr. Hakan BAĞCI ve sevgili Doc. Dr. Ümit Kubilay CAN'a,

Bana kemani sevdiren, hayatıma yön veren, bir şeyin çok istenildiğinde çalışarak başarılabilir olduğunu anlamamı sağlayan Oleksandr SAMOYLENKO, Metin BATUR ve tüm hocalarıma,

Araştırma esnasında yaşadığımız pandemi sürecinde uzaktan dahi olsa yardımına yetişen ve tanımaktan mutluluk duyduğum sevgili yüksek lisans sınıf arkadaşlarım Doğukan ATASAVUN ve Özlem YORULMAZ BİRDAL'a

Çalışmama katılım gösteren Türkiye'nin 20 farklı şehrinde bulunan tüm keman öğretmenlerine,

Kütüphanesini benimle paylaşan, bana ve yapacaklarıma her zaman güveni tam olan, daima yanımda olarak bana abilik yapan sevgili hocam Dr. Öğr. İlke KARCILIOĞLU'na ve o kadar iş yoğunluğunun arasında yardım ve destekleri için sevgili Kerem ÖZATA'ya

Bu zorlu süreç boyunca beni her açıdan idare eden, desteğine sevgisini katarak bana bunu hissettiren, her anımda yanımda olup beni yüreklendiren sevgili eşim İpek ATAMAN ERCAN'a, beni dünyaya getiren bu günlere gelmemi sağlayan, annem Gülderen ERCAN ve babam Ahmet ERCAN'a, desteklerinden ötürü ablam Pelin ERCAN YILDIRIM ve abim Demir Seçkin ERCAN'a, beni kendi çocuklarından ayırmayan sevgi ve desteklerini hiç esirgemeyen kayınvalidem ve kayınpederim annem Elçin ATAMAN ve babam Tekin ATAMAN'a teşekkürü borç bilir, saygılarımı sevgilerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	II
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
ŞEKİL LİSTESİ.....	VII
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMANIN ÖZELLİKLERİ

1.1. PROBLEM.....	3
1.2. AMAÇ.....	3
1.3. ÖNEM.....	4
1.4. SINIRLILIKLAR.....	4
1.5. SAYIL TILAR.....	4

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ.....	5
2.2. EVREN ve ÖRNEKLEM.....	5
2.3. VERİ TOPLAMA ARACI.....	8
2.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ.....	8

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. İLGİLİ LİTERATÜR

3.1. EĞİTİM ve KÜLTÜR.....	9
3.2. SANAT EĞİTİMİ.....	10
3.3. MÜZİK ve İŞLEVLERİ.....	11
3.4. MÜZİK EĞİTİMİ.....	12
3.5. ÇALGI EĞİTİMİ.....	13
3.6. KEMAN EĞİTİMİ.....	14
3.7. İLGİLİ YAYIN ve ARAŞTIRMALAR.....	16

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

4.1. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN DERS SÜRELERİ ve ÖĞRETMENLERİN DERS SÜRELERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ.....	23
4.1.1. Bir Ders Süresi İçerisinde Birlikte Çalışılan Öğrenci Sayısı.....	23
4.1.2. Özel Okullarda Uygulanan Keman Dersi Süreleri.....	24
4.1.3. Okullarda Müzik Derslerine Ayrılan Sürenin Yeterliliği.....	24
4.1.4. Özel Okullarda Keman Derslerine Ayrılan Süre Hakkında Öğretmen Görüşleri.....	24
4.2. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİ İÇİN FİZİKSEL İMKANLAR.....	25
4.2.1. Özel Okullarda Bulunan Çalışma Odalarının Yeterli Sayıda Bulunup Bulunmaması.....	25
4.3. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN KEMAN ÇALARKEN Kİ EŞLİK İMKÂNI.....	25
4.3.1. Keman Dersinde Eşlik İçin Kullanılan Enstrümanlar.....	25
4.3.2. Öğretmenlerin Eşlik Amaçlı Kullandıkları Enstrümanlar.....	26
4.4. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRETMENLERİNİN ve ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLER.....	26
4.4.1. Keman Dersi Haricinde Başka Derslere Giren Öğretmenler.....	26
4.4.2. Özel Okullarda Keman Derslerinin Odak Noktaları.....	27
4.4.3. Keman Öğrencilerinin Başlangıç Aşamasından İtibaren Karşılaştıkları Güçlükler.....	27
4.5. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERDE ÇALIŞTIKLARI MÜZİK TÜRLERİ.....	28
4.5.1. Öğretmenlerin Çalıştırdıkları Müzik Türleri.....	28
4.6. ÖZEL OKULLARDA KEMAN DERSLERİ İÇİN EĞİTİM PROGRAMI...	29
4.6.1. Özel Okullarda Uygulanan Keman Derslerinin Öğretim Programı (Müfredat) Bulunması.....	29
4.7. ÖZEL OKULLARDA ÇALIŞAN KEMAN ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞMA YOĞUNLUKLARI.....	30
4.7.1. Özel Okullarda Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Haftalık Ders Saatleri.....	30
4.8. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN DERSLERİNİN BİREYSEL YA DA GRUP İŞLENİŞ ORANLARI.....	31
4.8.1. Özel Okullarda Keman Derslerinin Uygulanış Biçimi.....	31

4.8.2. Özel Okullarda Keman Derslerinin Uygulanma Niteliği.....	31
4.9. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN DÖNEM BOYUNCA ÇALIŞTIKLARI ESER SAYISI....	32
4.9.1. Özel Okullarda Keman Derslerinde Dönem Boyunca Ortalama Çalışılan Eser Sayıları.....	32
4.10. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN TRINITY, LONDON OF COLLEGE VEYA ROYAL ACADEMY GİBİ ULUSLARARASI SINAVLARA HAZIRLANMA DURUMU.....	32
4.10.1. Öğrencilerini Sınavlara Hazırlayan Öğretmenler.....	32
4.11. ÖĞRETMENLERİN KONU İLE İLGİLİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ.....	33
4.11.1. Öğretmenlerin Derslerin Verimli Gerçekleşmesi İçin Bulundukları Çözüm Önerileri.....	33
SONUÇ, TARTIŞMA.....	35
ÖNERİLER.....	40
KAYNAKÇA.....	43
EKLER.....	49
ÖZGEÇMİŞ.....	54

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, orta öğretim müzik derslerinde özel okullarda gerçekleştirilen keman branşı derslerinde eğitimin nasıl olduğunun değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin ne kadar süre ders aldıkları, sürenin değerlendirilmesi, fiziksel imkanlar, eşlik imkânı, karşılaşılan güçlükler, çalışılan müzik türleri, öğretim programı durumu, çalışma yoğunluğu, derslerin işleniş şekilleri, çalışılan eser oranları, sınavlara hazırlanma durumu ve öğretmenlerin konu ile ilgili görüş ve önerilerinin neler olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada, çalışmanın amacına uygun olarak tarama ve betimsel yöntem kullanılmıştır. Ayrıca sorulan açık uçlu anket soruları araştırmaya nitel bir yön kazandırmaktadır. Araştırmanın örneklemini Türkiye'nin farklı 20 ilinde özel ortaokullarda görev yapan 100 keman öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından oluşturulmuş 22 soruluk anket formu ile toplanmıştır.

Bulgular incelendiğinde, özel ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin en yüksek olan %52 oranla 23-30 yaş arası olduğu, cinsiyetlere göre incelendiğinde %73 oranla kadın öğretmen olduğu, öğrencilerin bir ders saati içerisinde %53 oranla 1-3 öğrencinin birlikte çalıştığı, uygulanan ders sürelerinin %87 oranla 40-80 dakika arası olduğu, müzik derslerine ayrılan sürenin %83 oranla yetersiz bulunduğu, keman derslerine ayrılan sürenin ise %45 oranla yetersiz bulunduğu, çalışma odalarının %51 oranla yetersiz olduğu, derslerde eşlik için kullanılan enstrümanın %43.65 ile piyano olduğu, %78 oranla öğretmenlerin keman dersleri dışında başka derslere de girdikleri, özel okullarda eğitimin %57 oranla eğitim odaklı olduğu ve öğretmenlerin önerileri doğrultusunda ders saatlerinin attırılması, derslerin bireysel yapılması, solfej eğitimine önem verilmesi, derslerin eşlikli olması, öğretmen-öğrenci-aile iş birliğinin geliştirilmesi gerektiği sonuçları elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda keman öğretmenleri, araştırmacılar, öğrenci ve velilere birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Keman, Keman eğitimi, müzik eğitimi, özel okullar

ABSTRACT

The purpose of this research is to evaluate the curriculum and educational quality of violin classes taught in private secondary and high schools. In accordance with this aim, it has been tried to determine how many hours students having violin classes, evaluation of process, physical infrastructure, possibility of companionship, problems encountered, type of music studied, convenience of curriculum, study schedule, the methods of teaching, number of musical pieces studied, preparation process to exams and opinions and proposals of teachers involved.

In accordance with research's purpose, scanning and descriptive methods has been used. Also, open-ended survey questions have given the research a qualitative aspect. Sample group of the research is consisting of 100 violin teachers that work in 20 different cities of Turkey. Research data has been gathered through a survey, which has 22 questions prepared by researcher.

Data has shown that, majority of teachers working in private secondary and high schools are between 23-30 age group by %52, %73 of all violin teachers are women, during a class 1 to 3 students play together, %87 of classes' duration is between 40 to 80 minutes, % 83 of respondents believe that time allocated to music classes is not enough, %45 of respondents think that time allocated to violin classes are not sufficient, %51 of respondents have the opinion that playing rooms are not sufficient, piano is the preferred accompaniment instrument in violin classes by %43,65, %78 of violin teachers attending classes other than violin classes, private schools priorities is focused on educational issues by %57. Teachers suggest that an increase in classes, one to one training, providing solfege classes as required scientifically, classes with accompaniment and development of teacher-student-family relations will be beneficial to whole educational process. At the end of the research, suggestions made by violin teachers, researchers, students and parents have been quoted.

Keywords: Violin, violin education, education of music, private schools

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. Katılımcıların yaş gruplarını gösteren pasta grafikleri.....	6
Şekil 2. Katılımcıların cinsiyet gruplarını gösteren pasta grafikleri.....	7
Şekil 3. Katılımcıların çalıştıkları okullarındaki durumlarını gösteren pasta grafiği.....	21
Şekil 4. Katılımcıların öğretmenlik sürelerini gösteren pasta grafikleri.....	22
Şekil 5. Bir ders süresi içerisinde birlikte çalışılan öğrenci sayılarını gösteren pasta grafiği.....	23
Şekil 6. Katılımcıların girmiş olduğu haftalık ders saatini gösteren pasta grafiği.....	30
Şekil 7. Katılımcıların çözüm önerilerinden elde edilen kavram haritası.....	34

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1. Keman öğretmenlerinin görev yaptıkları illere göre frekans ve yüzde dağılımı.....	5
Tablo 2. Keman öğretmenlerinin yaş gruplarına göre frekans ve yüzde dağılımı.....	6
Tablo 3. Örneklem grubunda yer alan ortaokul keman öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre frekans ve yüzde dağılımı.....	7
Tablo 4. Ankete Katılım Gösteren Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullarındaki Durumlarına Göre Dağılımı.....	21
Tablo 5. Ankete Katılım Gösteren Öğretmenlerin Öğretmenlik Sürelerine Göre Dağılımı.....	21
Tablo 6. Keman Eğitimcilerinin Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımı.....	22
Tablo 7. Bir Ders Süresi İçerisinde Birlikte Çalışılan Öğrenci Sayısına Göre Dağılımı.....	23
Tablo 8. Özel Okullarda Uygulanan Keman Dersi Sürelerine Göre Dağılımı.....	24
Tablo 9. Okullarda Müzik Derslerine Ayrılan Sürenin Yeterliliğine Göre Dağılımı.....	24
Tablo 10. Özel Okullarda Keman Derslerine Ayrılan Süre Hakkındaki Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Dağılımı.....	24
Tablo 11. Özel Okullarda Bulunan Çalışma Odalarının Yeterli Sayıda Bulunup Bulunmamasına Göre Dağılımı.....	25
Tablo 12. Keman Dersinde Eşlik için Kullanılan Enstrümanlara Göre Dağılımı.....	25
Tablo 13. Ankete Katılım Gösteren Öğretmenlerin Eşlik Amaçlı Kullandıkları Enstrümanların Gruplara Göre Dağılımı.....	26
Tablo 14. Keman Dersi Haricinde Başka Derslere Giren Öğretmenlere Göre Dağılımı.....	26
Tablo 15. Özel Okullarda Keman Derslerinin Odak Noktalarına Göre Dağılımı.....	27
Tablo 16. Keman öğrencilerinin başlangıç aşamasından itibaren karşılaştıkları güçlüklerle göre Dağılımı.....	27
Tablo 17. Örneklem Grubunda Yer Alan Keman Öğretmenlerin Çalıştırdıkları Müzik Türüne göre Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	28
Tablo 18. Özel Okullarda Uygulanan Keman Derslerinin Öğretim Programı (Müfredat) Bulunmasına Göre Dağılımı.....	29
Tablo 19. Özel Okullarda Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Haftalık Ders Saatlerine Göre Dağılımı.....	30
Tablo 20. Özel Okullarda Keman Derslerinin Nasıl Uygulandığına Göre Dağılımı.....	31

Tablo.21. Özel Okullarda Keman Derslerinin Uygulanma Niteliğine Göre Dağılımı.....	31
Tablo.22. Özel Okullarda Keman Derslerinde Dönem Boyunca Ortalama Çalışılan Eser Sayılarına Göre Dağılımı.....	32
Tablo.23. Öğrencilerini Sınavlara Hazırlayan Öğretmenlere Göre Dağılımı.....	32
Tablo.24 Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerin derslerin daha verimli gerçekleşmesi için çözüm önerileri göre dağılımı.....	33

GİRİŞ

Müzik kelimesinin eski Yunanca *mousike tekhnē* (müzik becerisi) teriminden geldiği kabul edilir (Say, 2005). Geçmiş iki milyon yıla dayanan insanoğlu, bir ses evreninin içine doğar, bu ses evreniyle birlikte iç içe yaşar ve algıladığı seslerle sürekli etkileşim içindedir. İnsan, var olduğu çağlardan beri algıladığı sesleri inceleyerek ve kullanarak bu sesleri bir anlatım biçimine getirmiştir (Say, 2006).

Müzik, matematiksel bir mantık, disiplin, zamanı kullanma, susma, diyalog kurma, hareket etme ve ilişkiler sanatıdır (Selanik, 1996: 1). Platon ve Aristoteles gibi en eski Yunan felsefecileri, müzikle matematiğin ilişkisini vurgularken tarih boyu nice felsefeci, müziğin maddeden arınan ve doğrudan insan ruhuyla birleşen en yüce sanat olduğunu savunmuştur (İlyasoğlu, 2009: 13).

Müziğin şimdiye dek birçok tanımı yapılmıştır. Müzik, kavram olarak ünlü düşünür ve müzisyenlerin, bakış açılarına göre farklı şekillerde tanımlanmıştır. Daha çok metafizik ve dinsel açıdan bakanlara göre (Uçan, 1994); Shelling'e göre Müzik sonsuzluğun anlamıdır. Dede Efendi'ye göre Müzik, insanlığın ahlâkını arındıran kutsal bir bilimdir.

İçerik yönünden düşünüldüğünde müziğin daha çok işlevleri ve amacı ele alınmaktadır. Bu bakış açısı ile yaklaşımlara göre (Uçan, 1994); Saygun'a tanımına göre Sözcükler ile anlatılması olanaksız duygu ve coşkuları; sezdirecek, duyuracak biçimde düzenlenmiş sesler aracılığıyla başka gruplara yansıtma sanatıdır. Tolstoy ise "Müzik insanın bir zamanlar duymuş olduğu bir duyguyu kendinde canlandırdıktan sonra, başkalarının da duyabilmesi için sesler aracılığı ile onlara aktarmasıdır." der.

Genel bir tanımla sanat olarak müzik; Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, aynı zamanda başka gereçlerin katkısıyla belli durum, olgu ve olayları estetik bir yapı ile uyumlu seslerle işlenerek ve düzenlenerek anlatan bir bütündür (Uçan, 1994).

Kaybal'a (2017) göre; müzik eğitimi temel olarak, müziksel davranış kazandırma ve oluşturma sürecini içermektedir. Müzik, eğitimsel süreç içerisinde bireyleri duyuşsal ve bilişsel yönden geliştirir. İlköğretim düzeyinde öğrencilerine müziği bilimsel açıdan kazandırılmalı ve hayatlarına yerleştirilmelidir.

Çalgı eğitimi, plan, disiplin ve sistem gerektiren bir süreçtir. Bu durum mesleki çalgı eğitimi dışında özengen çalgı eğitiminde de geçerlidir. Yaş sınırlamasının olmaması özengen çalgı eğitiminde, bireyin her yaşta çalgı öğrenebilmesini ve bunun sağlamış olduğu sosyalliği, eğlence ve kişisel tatmini sağlamaktadır (Gencel Ataman ve Güler, 2020).

Keman, okullarda bulunan genel müzik eğitiminde, son yıllarda en çok kullanılan enstrümanlardan biridir. Enstrümanın ses renginin güzelliği ve birçok müzik türünde kullanılabilirliği sayesinde keman oldukça ilgi gören bir enstrümandır.

İlköğretim ülkemizde müzik eğitiminin verildiği ilk kurumdur. Ortaokul, ilkokul sonrasında öğrencilerin, branş öğretmenleriyle duyuşsal, bilişsel ve psikomotor becerilerinin gelişimini ve devamını sağlayan eğitim kurumudur. Müzik derslerini ilk kez alanında uzman olan öğretmenlerle çalışan öğrencilerin derse olan ilgilerinin hayat boyu süreceği düşünülerek ortaokulda uygulanan müzik eğitimi büyük önem taşımaktadır (Gülle, Uzun ve Akay, 2018).

Özel okullar, giderleri devlet bütçesinden karşılanmayan eğitim-öğretim kurumlarıdır. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak ücret karşılığı eğitim veren, gerçek veya tüzel kişiler tarafından kurulmuş kurumlardır (Uygun, 2003: 108).

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMANIN ÖZELLİKLERİ

1.1. PROBLEM

Bu çalışmanın genel amacı orta öğretim müzik derslerinde özel okullarda gerçekleştirilen keman branşı derslerinde eğitimin nasıl olduğunun değerlendirilmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1.2. AMAÇ

- 1) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencileri ne kadar süre ders almaktadır? Öğretmenler genel olarak enstrüman dersi süresini yeterli bulmakta mıdır?
- 2) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencileri için fiziksel imkanlar nasıldır?
- 3) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencileri keman çalarken eşlik imkânı bulabilmekte midir?
- 4) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlükler nelerdir?
- 5) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin derslerde çalıştıkları müzik türlerini nelerdir?
- 6) Özel okullarda keman dersleri için özel bir öğretim programı (müfredat) mevcut mudur?
- 7) Özel okullarda çalışan keman öğretmenlerinin çalışma yoğunlukları nasıldır?
- 8) Özel okullarda müzik dersi keman branşı derslerinin bireysel ya grup işleniş oranları nasıldır?
- 9) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencileri bir dönem boyunca ortalama kaç eser çalışabilmektedir?
- 10) Özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin Trinity, London of College veya Royal Academy gibi sınavlara hazırlanma durumu nasıldır?
- 11) Öğretmenlerin konu ile ilgili görüş ve önerileri nasıldır?

1.3. ÖNEM

Araştırmanın özel okullarda ortaokul düzeyinde müzik derslerinde gerçekleştirilen keman eğitiminin hangi şartlarda gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi konusu, araştırma sonrasında verilecek keman eğitimleri ile ilgili fikir vermesi ve keman eğitimin ortaokul müzik derslerinde etkinliğinin arttırılması açısından önem taşımaktadır.

1.4. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı içerisinde Türkiye’de 20 farklı şehirde ana çalgısı keman olan 100 müzik öğretmenin araştırma katılımı ile sınırlıdır. Araştırmada düşünülen bir başka sınırlılık, imkanlarının devlet okullarına kıyasla daha geniş olması sebebiyle model olması bakımından, okul türü bakımından özel ortaokullar olarak düşünülmüştür.

1.5. SAYILTILAR

Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin anket sorularına verdikleri cevapların samimi olduğu ve ulaşılan örneklemin evreni temsil ettiği varsayımlarıyla hareket edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Araştırma özel okullarda gerçekleştirilen müzik eğitimlerinde keman eğitiminin etkinlik durumunu incelemeye çalışmaktadır. Alanda yaşanan genel durumların ortaya konulması genel amacı bir durum tespiti olduğu için araştırma tarama modeli ya da betimsel bir araştırma niteliği taşımaktadır. “Tarama, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle tespit etmeyi amaçlayan araştırma modelidir” (Karasar, 2016, s. 109). Tanıtıcı (betimsel) araştırma anket, görüşme, gözlem, örnekleme gibi araçlarla ana kütlenin ilgilenilen özelliklerin ortaya konmasıdır (Seyidoğlu, 2009 s.29).

Araştırmada müzik öğretmenlerine açık uçlu anket sorusu sorulmuştur. Bu durum araştırmaya nitel bir yön kazandırmaktadır. Durum çalışmaları, bilimsel sorulara cevap aramada kullanılan ayırt edici bir yaklaşım olarak görülmektedir (Büyüköztürk vd., 2013 s.21).

2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmada Türkiye’de özel okullarda görev yapan ve branşı özellikle keman olan müzik öğretmenleri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminde Türkiye’nin 20 farklı ilinde özel ortaokullarda görev yapmakta olan toplam 100 keman öğretmeni yer almıştır. Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerin görev illeri, cinsiyet ve yaşlarına göre frekans ve yüzde dağılımlarını gösterir tablolar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1. Keman öğretmenlerinin görev yaptıkları illere göre frekans ve yüzde dağılımı

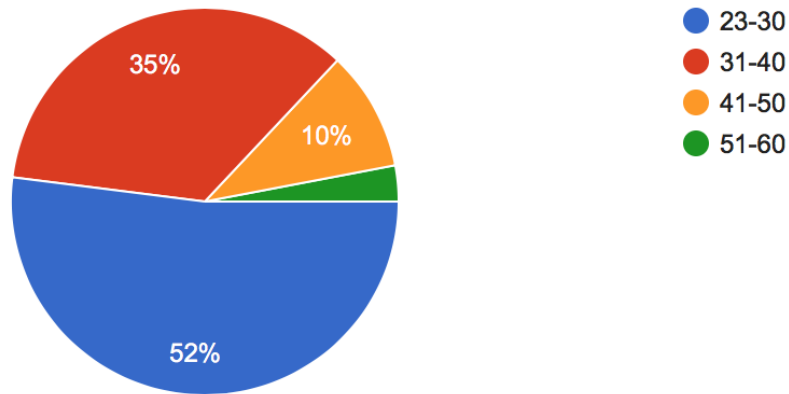
İl Adı	<i>f</i>	%
İstanbul	54	54.00
Bilinmeyen	13	13.00
Ankara	6	6.00
Diyarbakır	3	3.00
İzmir	3	3.00
Uşak	3	3.00
Edirne	2	2.00
Denizli	2	2.00

Gaziantep	2	2.00
Van	2	2.00
Aydın	1	1.00
Balıkesir	1	1.00
Bursa	1	1.00
Hatay	1	1.00
Isparta	1	1.00
Kocaeli	1	1.00
Malatya	1	1.00
Mersin	1	1.00
Muğla	1	1.00
Samsun	1	1.00
Zonguldak	1	1.00
Toplam	100	100.00

Tablo 1’de görüldüğü gibi Türkiye’nin farklı 20 ilinde bulunan 100 keman eğitimcisine anket çalışması yapılmıştır. Ankete katılım gösteren eğitimcilerin bulunduğu şehirler olarak en büyük oranları %54 ile İstanbul ve %6 ile Ankara illeri yer alırken, en az oranlar olarak görülen Aydın, Balıkesir, Bursa, Hatay, Isparta, Kocaeli, Malatya, Mersin, Muğla, Samsun ve Zonguldak’tan %1 oranında öğretmenin yer aldığı saptanmıştır. 13 öğretmen ise görev yerini belirtmemiştir.

Tablo 2. Keman öğretmenlerinin yaş gruplarına göre frekans ve yüzde dağılımı

Yaş Grubu	<i>f</i>	%
23-30	52	52.00
31-40	35	35.00
41-50	10	10.00
51-60	3	3.00
Toplam	100	100.00

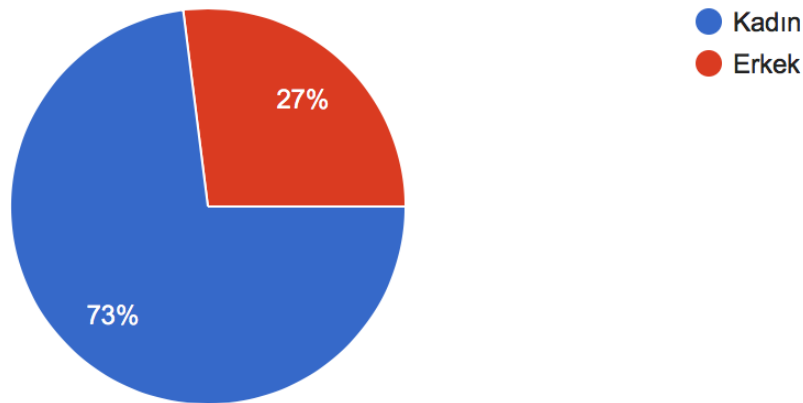

Şekil 1. Katılımcıların yaş gruplarını gösteren pasta grafikleri

Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin yaş dağılımı incelendiğinde en büyük oranın %52 ile 23-30 yaş arası öğretmenlerden oluştuğu, onu izleyen ikinci sırada %35 ile 31-40 yaş arası öğretmenlerinin, üçüncü sırada %10 ile 41-50 yaş arası öğretmen grubunun yer aldığı ve en düşük yoğunlukla (%3) en büyük yaş grubu olan 51-60 yaş arası öğretmenlerinin olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Örneklem grubunda yer alan ortaokul keman öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre frekans ve yüzde dağılımı

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Kadın	73	73.00
Erkek	27	27.00
Toplam	100	100.00

Şekil 2. Katılımcıların cinsiyet gruplarını gösteren pasta grafikleri

Örneklem grubunda yer alan ortaokul keman öğretmenlerinin cinsiyet dağılımı incelendiğinde %73 oranla kadın öğretmenler, %27 oranla erkek öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir.

2.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada veri toplamak amacıyla özel ortaokullarda görev yapmakta olan keman eğitimi veren müzik öğretmenlerine yönelik olarak 22 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır.

2.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ

Araştırmada toplanan verilerin çözümlenmesi amacıyla tanımlayıcı istatistik teknikleri arasında yer alan frekans ve yüzde dağılımlarından faydalanılmıştır. Yüzde hesaplamaları, verilerin sistematik olarak sayısallaştırılması açısından önemlidir. Verilerin yüzdeler anlamında verilmesi, nitel araştırmalarda sık kullanılan bir veri analiz ve sunum yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. İLGİLİ LİTERATÜR

3.1. EĞİTİM ve KÜLTÜR

İnsan düşünebilen bir varlıktır. İnsan yaşam boyu edinilen bilgi ve tecrübeleri, başka bireylerle paylaşarak ve geliştirerek kendini eğitmeyi başarmıştır. Bu paylaşımlar sayesinde eğitim süreci başlamaktadır.

Eğitim, bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 2013:13). Eğitim, insanı kültürel hayata hazırlayan bütün sosyal süreçleri içerir (Gutek, 2006).

Öztürk’e (1983) göre; okul, bir eğitim ve kültür kurumudur. Kültürün, toplumda aileden ve sosyal çevreden sonra genç kuşaklara aktarılma işini gerçekleştiren en önemli kurum okuldur. Bu görev, okulöncesi eğitimden, yüksek öğretime kadar çeşitli eğitim kurumları tarafından, sistemli bir şekilde yerine getirmeye çalışılmaktadır. Okullar, düzensiz ve rastgele yapılan kültür aktarma işini, düzenli programlı, amaçlı ve bilimsel bir şekilde yapmaktadır (Şenel vd., 2008: 27).

Kültür, “toplumun yaşama tarzı olarak karakterize edilen ve bilgi, inanç, gelenek, örf, adet, sanat, ahlak, araç-gereç, teknik gibi maddi ve maddi olmayan unsurlardan oluşan karmaşık bütün” olarak tanımlanır (Kızılçelik ve Erjem, 1992: 271). İnsanların toplumda birbirleriyle kurduğu ekonomik, sosyal, siyasal ve dinsel ilişkiler neticesiyle elde ettiği tüm bilgi, beceri ve özellikler eğitim yoluyla sonraki kuşaklara aktarılması kültürü oluşturur (Yelken vd., 2019).

Kültürleme, insanların sahip oldukları kültürel özellik, bilgi birikimlerini toplumdaki diğer bireylere içleştirerek aktarma sürecidir. Kasıtlı/amaçlı, zora dayalı/rastlantısal, gelişmiş güzel kültürleme süreçlerinden bahsedilir. Eğitim, amaçlı, kasıtlı bir kültürleme sürecidir (Şişman, 2006).

Eğitim, formal eğitim ve informal eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır. Formal eğitim; planlı, belli bir program doğrultusunda önceden hazırlanmış, öğretim yoluyla gerçekleşir. Informal eğitim; planlı olmayan, yaşam içinde geliş güzel, kendiliğinden gelişen eğitim biçimidir (Fidan, 2012).

Formal eğitim; örgün eğitim ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılır. Örgün öğretimi; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve yüksek öğretim kurumları oluşturur. Yaygın eğitimi; halk eğitim merkezlerindeki kurslar, sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği kurslar, özel etüt merkezleri ve sürücü belgesi veren kurslar oluşturur (Yelken vd., 2019). Informal eğitim; aile, okul, mahalle, iş yerinde kısacası yaşamın içinde kendiliğinden gözlem ve taklit yoluyla meydana gelir (Fidan, 2012).

3.2. SANAT EĞİTİMİ

Sanat, insanın varoluşundan bu yana, yaratıcılığın ve yeteneklerin dışa vurumu ile, müzik, resim, edebiyat, tiyatro, heykel, gibi çeşitli sanat alanlarında gösterilen bir etkinliktir. San'a (2019) göre; sanat eğitiminin amacı, eğitim alan kişiyi sanatçı yapmak değil, toplumda modernleşme süreci içerisinde yetişen kuşaklara yeniliklere yönlendiren ders içi ve dışı etkinliklerdir.

Uçan'a (1994) göre; sanat, insanın yaşamının her anında bulunan, insanın onsuz olamayacağı bir olgudur. İnsan algıladığı şeyleri çözümler, yorumlar ve farklı anlatım biçimlerine dönüştürür. Estetik temelli olan bu anlatım biçimlerine “sanatsal anlatım biçimleri” ya da kısaca “sanat” denmektedir.

Sanat eğitimi, 20. yüzyılın başlarından itibaren genel anlamda sanatların bütün alanlarını ve biçimlerini kapsayan, okul içi ve okul dışı yaratıcı eğitim anlamına gelmektedir (San, 2003). Yücetoker'e (2009) göre; çocukların duygu ve düşüncelerinin gelişmesi, sağlıklı bireylerin yetişmesi ilk ve ortaöğretimde sanat eğitiminin amaçlarından birisidir. Bu eğitim sayesinde yetenekli ve yaratıcı olan çocuklar fark edilerek mesleki anlamda yönlendirilebilir.

Sanat eğitimi, bir bütün olmakla birlikte, çeşitli kollara ayrılır ve bu kollarda kendi içinde farklı dallara ayrılmaktadır. Sanat eğitimi, kapsam ve içeriği ne olursa olsun üç ana

amaca gerçekleşmektedir. Genel, özengen ve mesleki sanat eğitiminin birbirlerinden farklı özellikleri bulursa da ortak temel noktaları bulunmaktadır. Genel sanat eğitiminin amacı iş-meslek, okul, bölüm kol-dal ve program fark etmeden her düzey ve aşamaya yönelik sağlıklı ve mutlu bir yaşam için ortak kültür kazandırır. Özengen sanat eğitimi, amatörece ve istekli olanlara, mesleki sanat eğitim ise sanatın bütün kolları ve dallarına, sanatı meslek haline getirmek isteyenlere yönelik sanatsal davranış kazandırır (Uçan, 1994).

3.3. MÜZİK ve İŞLEVLERİ

Müzik, hayatımıza daha anne karnında başlayarak, anne kucağında, beşikte, evde, televizyonda, radyoda, sokakta, mahallede, okulda, kısacası hayatın var olduğu her yerde bulunan bir olgudur. Günay'a (1978) göre; bebeklerin, daha anne karnında iken annenin kalp atışlarından etkilendiği, doğum sonrasında bu tanıdık olan sesin tekrardan bulunmasının bebekler üzerinde rahatlatıcı etkisi olduğunu, bu yüzden annelerin genellikle bebeklerini kalplerinin üstünde yasadıkları düşünülmektedir. Yapılan bazı deneylerde, kayıta alınmış kalp atış seslerini dinleyen bebek grubunun, sessiz odada yatan ve kayıttan ninni dinletilen gruplardan daha erken uykuya daldığı görülmüştür. Bu durum, bebeklerin daha dünyaya gelmeden bazı müziksel öğelere karşı duyarlılık kazanmaya başladığını göstermektedir (Uçan, 1994).

Müzikle etkileşim içinde olan birey, bulunduğu çevre içinde birtakım davranışlar kazanır. Bu davranışlardan bazıları; dinleme, benzetme, oynama, mırıldanma, söyleme, tıngırdatma, çalma, yaratma, eleştirme, beğenme, beğenmemedir. Birey bu davranışları kazandıkça, müzikle ve müzik çevresiyle daha etkili, bilinçli, bir etkileşim içinde bulunur (Uçan, 1994). Canakay 'a (2006) göre; müziğin, bireyin topluma karışması, kendini ifade etmesi, dil öğrenimi, zekâ gelişimi, yetenek ve yaratıcılığın gelişiminde önemli faydalar sağlamaktadır.

Müziğin, insan yaşamında belirli işlevleri (işgörüler) vardır. Uçan'a (1994) göre; müziğin insan yaşamındaki işlevleri şu ana başlıklar halinde sıralanmaktadır:

- 1) Bireysel (fizyo/biyo-psişik) iş görüler,
- 2) Toplumsal işgörüler,
- 3) Kültürel işgörüler,

- 4) Ekonomik işgörüler,
- 5) Eğitimsel işgörüler.

Bu işlevler birbirlerinden ayrı düşünülse de müziğin içinde birbirleriyle sürekli etkileşim içerisinde. Diğer işlevlerin yeterince etkili ve faydalı olabilmesi için eğitim işlevi önemlidir.

Müziğin eğitimsel işlevi genelde iki türde incelenmektedir (Uçan, 1994:23):

- a. Eğitim aracı olma: Gittikçe önem kazanan “müzikle eğitim”, “müzik yoluyla eğitim” kavram ve uygulamaları, temelde, müziğin etkili ve verimli bir eğitim aracı olmasından kaynaklanmaktadır.
- b. Eğitim alanı olma: “Müzik için eğitim” kavram ve uygulamalarının belirginleşip yaygınlaşmasıyla, müzik, tüm dünyada ve Türkiye’de gittikçe önem kazanan bir eğitim alanı haline gelmiştir.

3.4 MÜZİK EĞİTİMİ

“Müzik eğitimi, bireyin genel ve müziksel davranışlarında kendi müziksel yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1994:31). Müzik eğitimi, belli bir plan ve yöntemler doğrultusunda bireylere ve toplumlara müziksel davranış kazandırma veya davranış değiştirme sürecidir. Şendurur ve Barış’a (2002) göre; müzik eğitimi, duyuşsal ve devinişsel davranışlar haricinde, bireyin bilişsel öğrenmelerinde önemli bir rolü olduğu araştırmalarla kanıtlanmıştır. Müzik, insanın hayatında bir eğitim alanı ve araçtır. Eğitim alanı olarak müzik, bireyin zihinsel ve duyuşsal yönden gelişimini ayrıca kas yönünden de gelişimini sağlama özelliği bulunmaktadır (Akgül Barış ve Özata, 2009).

Müzik eğitimi, eğitim gören kişiye müziksel davranışlar kazandırma ve bu davranışları giderek geliştirme ortamı sağlayan; planlı, programlı ve yöntemli uygulanan bir süreçtir. Bu süreçte, bireyin müzik eğitimi yoluyla, özellikle müziksel çevresi ile olan iletişim, etkileşim ve paylaşımının artırılması hedeflenmektedir” (Uslu, 2009).

Müzik eğitiminin amacı, bireyin ve toplumun müziksel etkinlik ve etkileşimler yoluyla estetik gereksinimler karşılama, zevkini geliştirme, içinde bulunulan doğal, kültürel, toplumsal çevreye daha duyarlı ve uyumlu olmasını sağlamaya yönelik davranış değişikliği oluşturmaktır.

Örgün ve yaygın eğitim olarak düzenlenir; genel, özengen ve mesleki olmak üzere üç ana çerçevede planlanarak gerçekleştirilir.

Örgün eğitim, okullarda yapılan müzik eğitimidir. Yaygın eğitim ise okul dışı kurum, kuruluş ve ortamlarda yapılan müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi, okul öncesi, ilk, orta ve yüksek eğitim düzeylerinde okul veya okul dışı herkese yöneliktir. Özengen müzik eğitimi, isteğe bağlı özel müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi ise müzik alanında gerekli bilgi, beceri ve yeterliliklerin kazandırılmasını amaçlayan müzik eğitimidir (Uçan, 2018).

3.5. ÇALGI EĞİTİMİ

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin en önemli temel alanlarından biridir. Bireyi ve toplumu etkileme özelliğine sahiptir. Çalgıların kendine özel teknikleri bulunmaktadır ve yetenek gerektirir. Özmenteş'e (2013) göre; Türkiye'de çalgı eğitimi, farklı seviyelerde hazır bulunan öğrencilere çeşitli amaç ve hedefler doğrultusunda kurumlar aracılığıyla verilen müzik eğitimidir.

Çalgı eğitimi bir çalgının çalınabilmesi için uygulanan, yöntemler bütünüdür. Çalgısında teknikleri doğru bir şekilde kullanma, çalışma süresini verim alabilecek şekilde ayarlama, müzik kültürlerini tanıma ve müziksel becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin temel amaçları arasındadır (Parasız, 2009, s.19).

Çalgı eğitiminin amacı, öğrencinin enstrümanını belirli bir seviyede çalmasını sağlayarak, müziğe olan sevgisini geliştirmek ve müzik bilgisini artırmaktır (Özen, 1996). Uslu'ya (2013) göre; çalgı öğretiminde asıl olan, öğrencinin müziğe karşı olan duyarlılığını geliştirmektir. Öğretmenin öğrenciye çalgı öğretirken ki amacı, çalgıyı ve müziği sevdirek yaptığı işten zevk almasını sağlamaktır.

Ergen ve Bilen' e (2010) göre; çocuklarda çalgı eğitiminde öğretmenin, entonasyon problemlerini düzeltmek ve bu sorunu düzeltmek üzere öğrenciye yol gösterici olmak gibi önemli bir görevi bulunmaktadır. Entonasyon probleminin çözüm yollarından biriside, öğretmenin çalgısıyla öğrenciye eşlik etmesi olabilir. Eşlikli bir şekilde uygulanan keman eğitimi, özgüven gelişimi dışında öğrencilerin duyuşsal özelliklerini de olumlu yönde etkiler.

Öneykan ve Tebiş'e (2018) göre; çalgı eğitimi boyunca öğrencinin, egzersizlerini sürekli yaparak, çalışmalarını günlük planlar dahilinde aksatmadan uygulaması oldukça önemlidir.

Çalgı eğitiminde öğretmenin en önemli görevi, öğrenciye çalgıyı öğretirken, müziğe karşı olan ilginin arttırılarak öğrenciye müzik sevgisini aşılamaktır. Çalgı eğitimi, müzik öğretmeni adayları için, müziksel olarak kendini ifade etmede, müziksel yeteneğini sergilemede, yeteneklerinin gelişimi ve sınıf içi hakimiyetinin daha etkili olmasını sağlamaktadır (Demirci, Parasız ve Gülüm, 2017).

3.6. KEMAN EĞİTİMİ

Müzik eğitiminin ana boyutlarından biri olan çalgı eğitimi, kendi içinde çeşitli dallara ayrılır. Keman eğitimi bu dallar içinde önemli bir yere sahiptir. Oldukça geniş bir literatüre sahip olan keman, müzik eğitiminde çok sık kullanılan bir çalgıdır. Özcan'a (2017) göre; keman eğitimi, edinilmesi zor teknikler ve alışkanlıklar içeren öğrenilmesi çok uzun vakit alan bir eğitimidir. Sadece çalışmak yeterli değil, yetenek ve fiziki yeterliliğinde olması gerekmektedir.

Keman eğitiminde öğrencinin öğrenme yöntemlerini iyi bilmesi, bireysel çalışma sürecini etkili kullanması ve öğretmen önerilerini iyi değerlendirmesi öğrenmeyi sağlamaktadır. Fiziksel ve ruhsal yönden hazır olan öğrenci, zihinsel olarak kendini vererek ve isteyerek çalıştığında bireysel çalışma sürecini oldukça etkili bir şekilde kullanabilir (Şendurur, 2001b). Öğrenciye her gün için belirli bir bireysel çalışma süresi vermek doğru değildir. Her öğrenci farklı yetenek, sabır ve ilgiye sahip olmasından ötürü onlara saatlerce çalışmayı değil, zamanı etkin ve verimli kullanarak çalışmayı öğretmek gerekmektedir (Şendurur, 2001a).

Keman eğitimi, “keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturduğu toplulukların devinışsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma süreci” diye tanımlanabilir. Keman eğitiminin hem okul içi hem okul dışı çalgı eğitiminde oldukça önemli bir yeri bulunmaktadır (Günay ve Uçan, 1980).

Çağdaş Türk keman eğitiminin temel ilkelerinde, temel nitelikler göz önüne alındığında şu şekilde sınıflandırılabilir (Uçan, 1980: 20):

- İnsanın doğasına (yapısına) uygunluk
- Kemanın yapısına uygunluk
- İnsanın doğası ile kemanın yapısı arasında uyumluluk
- Türk müziğine dayalılık
- Evrensel müziğe açık oluşluluk
- Çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk
- Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık

Keman eğitimi, Türkiye’de özel okullarda 4 ve 7. sınıflar arasında branş dersi olarak, güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar, eğitim fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri, özel müzik kursları, halk eğitim merkezleri, özel dersler aracılığı ile uygulanmaktadır. İlköğretim çağında başlanan keman eğitimi, öğrencilerin enstrümandaki temelini oluşturmaktadır. Bu dönemde alınan eğitim öğrencilerin gelecekteki eğitim ve mesleki yaşamlarını şekillendirmektedir (Tarkum, 2005). Demirbatır’a (2001) göre; keman, teknik, literatür ve müziksel iletişim açısından oldukça geniş yelpazeye sahip bir enstrümandır. Mesleki müzik eğitiminde çok sık kullanılan çalgılardandır.

Keman eğitimi, mesleki anlamda, erken yaşlarda başlanması ön görülen bir enstrümandır. Erken yaşta keman eğitimine başlamak, kas gelişimi ve motor becerilerin gelişmesi bakımından oldukça önem taşımaktadır. Keman eğitiminde, beden duruşu, yay tutuşu, sağ el ve sol el teknikleri enstrümana hakimiyet açısından önemlidir. Parasız ve Albuz’a (2018) göre; doğru beden duruşu, keman ve yayı doğru tutmak, kol, bilek, el ve parmakların doğru yerleştirilmesi, sol el ve sağ el teknikleri gibi temel davranışlar, keman eğitimi için gerekli olan unsurları oluşturmaktadır.

Parasız’a (2009) göre; keman eğitiminde, öğretmen öğrenci arasındaki pozitif iletişim, eğitimin hedefine ulaşması sağlar. Öğrencinin öğrenmeye hazır olması, düzenli çalışma ve araştırmacı olmasıyla, öğretmenin teknik bilgisi, öğretim yöntemi, yeniliklere açık ve öğrenciye model olmasının birleşmesi sonucunda daha kısa sürede öğrenme, yaratıcılık ve başarı düzeyi sağlanacaktır.

3.7. İLGİLİ YAYIN ve ARAŞTIRMALAR

Önderoğlu'nun (2019) yaptığı çalışmada ana dalı keman olan müzik öğretmenlerinin ortaokulda çalışmaya başladıktan sonra karşılaşılan güçlüklerin tespit edilmeye çalışarak bu sorunlara çözüm ve öneride bulunmuştur. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel model uygulanarak alan taraması yapılmıştır. Denizli'de özel ve resmi ortaokullarda görev yapan 28 müzik öğretmenine açık uçlu anket çalışması yapılmıştır. Müzik öğretmenlerinin yaşadıkları güçlükler, müzik sınıflarının eksikliği, ders süresinin yetersizliği, öğrencilerin, diğer öğretilerin ve idarecilerin derse karşı olan olumsuz tutum ve davranışları, yalıtım problemi ve Türk Müziği alanındaki eğitim eksikliği olarak belirlenmiştir.

Adar'ın (2019) çalışmasında ilk ve ortaöğretim müzik derslerinde Türk müziği kullanımına yönelik öğretmen görüşleri üzerine bir araştırma yapmayı amaçlamıştır. Araştırma Afyonkarahisar ili merkez ilçede ilköğretim okullarında ulaşılabilen müzik öğretmenleri ile sınırlıdır. Çalışma tarama modelini esas alan, nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Öğretmenlere anket çalışması uygulanmıştır. Öğretmenlerin çoğunlukla müzik derslerinde Türk müziği eserlerini öğrettikleri, az bir kesim ise ilgili şarkıların öğretilmesinin gereksiz olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Cüceoğlu Önder ve Yıldız'ın (2017) yaptığı çalışmada ilkököl 4.sınıf ve ortaokul 5.sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleşme durumuna ilişkin ders öğretmenlerinin görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim öğretim yılında Çankırı il merkezinde 4.sınıfları okutan 40 sınıf öğretmeni ve ildeki ortaokullarda 5.sınıfların müzik dersine giren 9 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Anket çalışması uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda sınıf öğretmenlerinin kazanımları uygulamakta yetersiz, müzik öğretmenlerinin ise sorun yaşadığı tespit edilmiştir.

Birgül ve Nacakcı'nın (2019) yaptığı çalışmada müzik öğretmenlerinin 2017-2018 ortaokul müzik dersi programına yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu çalışmada müzik öğretmenlerinin görüşleriyle yenilenen ortaokul müzik programının kazanım, işlevsellik, ülkemizin milli eğitim politikalarıyla olan tutarlılık ve değişkenler açısından irdelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma Mardin ili ve merkez ilçelerindeki ortaokullardaki müzik öğretmenleriyle görüşme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre,

öğretmenlerin programda yapılan değişikliklerden haberdar olduklarını fakat güncellemeleri yeteri kadar takip edemedikleri belirtilmiştir. Programa Türk müziği ve makam bilgisinin eklenmesi ve İstiklal Marşı öğretiminin daha çok özenli olmasının yararlı olacağı düşünülmüştür. Öğretmenlerin %30'u programın uygulanabilir olduğunu, yarısına yakın bir kısmın ise olumsuz yönde tutum göstermiştir. Ders süresinin yetersiz bulunduğu görülmektedir.

Süer (2014) çalışmasında müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre ortaöğretim kurumlarındaki müzik eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkinliğini incelemiştir. Çalışma İstanbul'un Beyoğlu, Fatih ve Eyüp ilçelerinde bulunan çeşitli ortaöğretim kurumlarında çalışan 10 müzik öğretmeniyle yapılmıştır. Veriler görüşme formu ile öğretmenlerle birebir yüz yüze görüşerek toplanmıştır. Görüşme sonuçlarının nitel analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, mevcut müzik eğitime yönelik politikaların yetersiz olduğu, etkili bir müzik eğitimi için öğrenci, veli ve diğer branş öğretmenleri ile birlikte müzik eğitime karşı oluşturulan ön yargının giderilmesi ve etkili yeni politikaların geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Müzik eğitimi için gerekli fiziksel koşulların ve eğitim materyallerinin okulların çoğunda yeterli olmadığı belirtilmiştir.

Candar'ın (2019) yaptığı çalışmasında ortaöğretim 9.sınıf müzik dersi öğretim programı ve uygulamalarının müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi incelenmiştir. Bursa ilinde görev yapan 45 müzik öğretmenine 65 sorudan oluşan anket çalışması uygulanmıştır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretim programının amaçlarına kısmen ulaşıldığı belirtilmiştir. Kısmen gerçekleşme nedenleri ise, ortaokulda alınan temel müzik bilgilerinin yeterli olmaması öğretmenlerin hedeflerini gerçekleştirilmesinde zorlandıkları görülmektedir. Fiziki şartların yeterli olmaması hedeflerin gerçekleştirilmesini güçleştirmektedir.

Akkuzu ve Şen'in (2017) çalışmasında ortaöğretim 12.sınıf müzik dersi öğretim programının işlevselliğine ilişkin öğretmen görüşleri incelenmiştir. Araştırmada 2015-2016 eğitim öğretim yılında Erzurum il merkezinde ve Erzurum'a bağlı ilçelerde bulunan yirmi iki öğretim kurumu ve yirmi iki müzik öğretmeninden müzik dersi kazanım formu ile veriler elde edilmiştir. Betimsel bir yöntem kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretim programının kazanımlarının kısmen işlevsel olduğu belirtilmiştir. Müzik öğretmenlerinin çoğunun müzik sınıfı bulunmadığı, fiziki şartların sağlanamaması müzik derslerinin etkili şekilde işlenmesine engel olmaktadır.

Karataş ve Kılıç'ın (2016) ortaokul düzeyi müzik derslerinde kullanılan okul çalgıları ve bu çalgıların öğretiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi çalışmasında araştırmanın örneklemini Kayseri ilinde bulunan merkez ilçedeki devlet okullarındaki müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak betimsel analiz yöntemi ile yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda, müzik derslerinde kullanılan okul çalgılarının ortaöğretim programını gerçekleştirilmesinde yetersiz olduğu, kullanılan çalgıların yeterli olmaması ve öğretmen ve öğrencilerin blok flüt dışındaki çalgıların edinilmesinde güçlük çekildiği belirtilmiştir. Farklı çalgıların kullanımı derslere olan ilgiyi arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencileri çalgı eğitimi açısından kullanabilecekleri farklı çalgılara yönlendirmek ve çalgılara karşı beğenileri arttırılmalıdır.

Bağrıaçık (2019) çalışmasında ortaöğretim öğrencilerine uygulanan müzik eğitimiyle ilgili olarak ebeveynlerin görüşlerinin değerlendirilmesi incelenmiştir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılıp veri toplama aracı olarak demografik bilgiler formu ve 3'lü likert tipi ölçek kullanılmıştır. Örneklem grubu 7 ortaöğretim kurumundaki 300 ebeveyn oluşturmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre, ebeveynler, müziğin psikolojik gelişiminde yararlı olduğu ve çocukların müzik eğitimi ile stres, kaygı gibi zorlukların kolayca üstesinden gelebildikleri belirtilmiştir.

Akarsu (2017) çalışmasında ortaokul (5-8) öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının çeşitli boyutlar açısından değerlendirilmesi incelenmiştir. Bu çalışma Kars ili merkezinde bulunan tesadüfi örnekleme ile belirlenmiş iki ortaokulda, toplam 173 öğrenciden tutum ölçekleri aracılığıyla veriler toplanmıştır. Öğrencilerin müzik dersine olan tutumları, gelişme gösterdikleri yönler ve bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan farklılıkları ile cinsiyete göre derse olan tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda ortaokul öğrencilerinin (5-8) müzik dersine karşı tutumları olumlu olduğu görülmüştür. Sekizinci sınıflara doğru bu tutumlarda düşüş eğilimi bulunmaktadır. Tutum oranlarının arttırılmasının sağlamak için ders saatlerinin arttırılması gerekmektedir. Branş öğretmenleri tarafından gerçekleştirilen etkinlikler öğrencilerin ilgi ve tutumunu arttıracaktır.

Çetmioğlu (2019) çalışmasında ortaokul öğrencilerinin kemanla seslendirilen klasik batı müziği ve Türk müziği türlerine ilgi düzeyinin saptanması incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır iline bağlı Silvan ilçe merkezinde Silvan ortaokulunda öğrenim

gören 5., 6., 7., ve 8. Sınıflarındaki 410 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmış betimsel bir araştırmadır. Öğrencilere kemanla klasik batı müziği ve Türk müziğinden seçilme 21 eser icra edilerek anket çalışması yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler ilk sırada Türk halk müziği, ikinci sırada Türk sanat müziği, üçüncü olarak ise klasik batı müziğinin seslendirilişi beğenilmiştir. Öğrencilerin keman enstrümanını yeteri kadar tanımadıkları ve dinlemeyi az tercih ettikleri belirlenmiştir.

Yiğit ve Nevruz'un (2019) çalışmasında ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerinde ile müzik dersine yönelik tutumları sınıf düzeyleri ve cinsiyetleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma 2017-2018 öğretim yılında Konya il merkezinden bir özel ortaokulda karşılaştırmalı ilişkisel tarama modeline göre yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre müzik dersine karşı olan tutumların cinsiyet, sınıf değişkeni ve öğrenme stillerine farklılık göstermektedir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek ve olumlu tutum gösterdikleri görülmüştür. Sınıflar yükseldikçe müzik dersine olan tutumların düştüğü görülmektedir.

Cerev ve Coşkun'un çalışmasında özel okul öğretmenlerinin çalışma sorunları üzerine nitel bir araştırma incelenmiştir. Araştırmada Elâzığ ilinde bulunan özel okul öğretmenlerine yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanarak öğretmenlerin yaşadıkları sorunları, genel sorunlar, yönetim, öğrenci, veliler ile yaşanan sorunlar ve mesleki beklentiler incelenmiştir. 27 öğretmen ile mülakat yapılarak elde edilen veriler analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yönetim, veli ve öğrencilerle sorun yaşadıkları, ücret ve iş güvencesinin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ho (2011) araştırmasında ailelerin çalgı eğitimi sürecinde bulunan katılım ve desteklerini incelemektedir. Araştırmada Hong Kong okullarında 4. ve 13. Sınıflardaki 356 çalgı eğitimi alan öğrenciye anket çalışması uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre ailelerin verdiği katkı ve desteğin öğrencilerin başarılarını pozitif yönde etkilediği ifade edilen ve araştırmada ailelerin çocuklarına gerekli maddi desteği sağlayarak sürece yardımcı oldukları belirtilmiştir. Ailelerin mesleki müzik eğitimine olan tutumlarının olumlu olduğu ve bu konuda destekleyici oldukları görülmektedir.

Üzümlü'nün (2019) özel okullarda ve devlet okullarındaki müzik eğitiminin farklı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi çalışmasında Denizli ilindeki özel okullar ve devlet okullarında çalışan 60 müzik öğretmenine anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada betimsel yöntem kullanılmış, elde edilen veriler incelenip yorumlanmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre özel okullar ve devlet okulları arasındaki müzik eğitiminde bulunan farklı değişkenlerde benzerlik ve farklılıklar bulunmaktadır. Devlet okullarındaki öğretmenlerin özel okullardaki öğretmenlere göre deneyim ve yaş ortalamalarının daha fazla olduğu görülmektedir. Müzik öğretmeni sayılarının devlet okullarında yeterli olduğu, fiziki şartlar ve ders araç gereçleri açısından özel okulların daha yeterli olduğu görülmektedir. Yöneticilerin her iki okul türünde de müzik eğitimi ve etkinlikleri benzer oranda önemli bulurken özel okullardaki yönetici ve diğer branş öğretmenlerinin daha çok destekledikleri görülmektedir.

Denac (2008) çalışmasında, öğretmen ve ailelerin yönlendirmeleri çocukların müziğe karşı olan ilgilerini nasıl etkilediğini araştırmıştır. Araştırma sonucunda çocukların müziğe olan ilgilerinin istenilen biçimde yönlendirildiği tespit edilmiştir.

Zeydan'ın (2019) çalışmasında Türkiye'deki müzik eğitimi anabilim dallarından bireysel çalgı keman eğitimi mezunu olan müzik öğretmenlerinin çalgılarını derslerinde kullanma durumlarını incelemiştir. Araştırma Van ilinde bulunan çalgısı keman olan 20 müzik öğretmenine, yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin derslerde daha çok org, bağlama, gitar, blok flüt kullandıkları ve öğrendikleri etüt ve eserlerin derslere yansımadağı görülmüştür. Öğretmenlerin çalgılarını genellikle çalgıyı tanıtmak ve dikkat çekmek amacıyla kullandıkları gözlemlenmiştir. Keman eğitiminde Türk halk müziği ve Türk sanat müziğinin az yer aldığı görülmektedir.

Bülbül'ün (2019) çalışmasında özel okullardaki 7. Sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik tutumlarının ve başarılarının branşlaşma durumuna göre değerlendirilmesi incelenmiştir. Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu İstanbul ilindeki sekiz özel okuldaki 155'i kız, 134'ü erkek 289 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada müzik dersine olan tutum ve başarı düzeyleri belirlenmek üzere müzik dersi tutum ölçeği ve müzik dersi başarı testi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre müzik dersine olan tutumlar olumlu düzeyde bulunmuştur. Branşlaşmanın müzik dersine yönelik tutumlara etkisi orta derecede bulunmuştur. Tutumların cinsiyete göre farklılaştığı, bu durumun kız öğrencilerin lehine olduğu bulunmuştur. Müzik dersi başarı düzeylerinin ortanın üstünde olduğu, branşlaşmanın öğrenciler üzerindeki etkisinin çok büyük olduğu bulunmuştur.

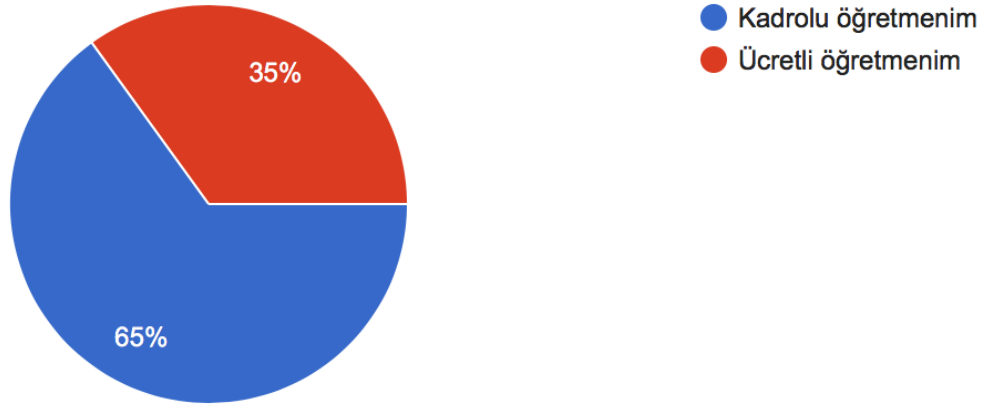
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

Bu bölümde, toplanmış olan verilerin araştırmanın problemi çerçevesinde çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgular ve bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

Tablo 4. Ankete Katılım Gösteren Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullarındaki Durumlarına Göre Dağılımı

Durumu	<i>f</i>	%
Kadrolu Öğretmen	65	65.00
Ücretli Öğretmen	35	35.00
Toplam	100	100.00

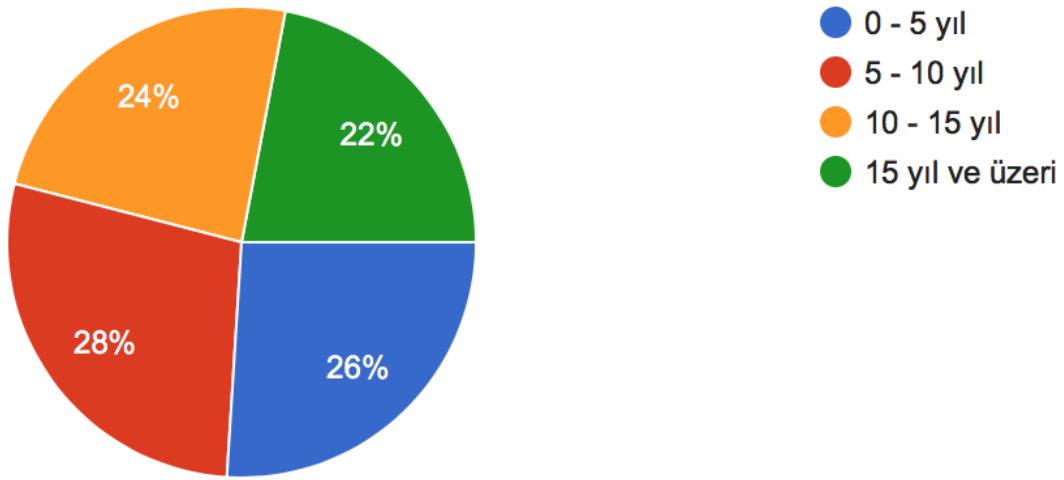

Şekil 3. Katılımcıların çalıştıkları okullarındaki durumlarını gösteren pasta grafiği

Ankete katılım gösteren öğretmenlerin çalıştıkları okullarındaki durumlarına göre dağılımı incelendiğinde özel okullarda görev alan keman öğretmenlerinin %65 oranıyla kadrolu öğretmen, %35 oranla ücretli öğretmen konumunda çalıştıkları görülmektedir.

Tablo 5. Ankete Katılım Gösteren Öğretmenlerin Öğretmenlik Sürelerine Göre Dağılımı

Öğretmenlik Süreleri	<i>f</i>	%
0-5 yıl	26	26.00
5-10 yıl	28	28.00
10-15 yıl	24	24.00
15 ve üzeri yıl	22	22.00
Toplam	100	100.00

Şekil 4. Katılımcıların öğretmenlik sürelerini gösteren pasta grafikleri

Örneklem grubunda yer alan ortaokul keman öğretmenlerinin öğretmenlik sürelerine göre dağılımı incelendiğinde en yüksek oranın %28 ile 5-10 yıl arası süre öğretmenlik yapan, ikinci sırada %26 ile 0-5 yıl arası süre görev yapan, üçüncü sırada %24 ile 10-15 yıl arası görev yapan, dördüncü sırada ise %22 ile 15 ve daha fazla yıl öğretmenlik yapan öğretmenlerin olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Keman Eğitimcilerinin Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversitelere Göre	<i>f</i>	%
Eğitim Fakültesi	67	67.00
Konservatuvar	24	24.00
Güzel Sanatlar Fakültesi	8	8.00
Sahne Sanatları ve Tasarım Fakültesi	1	1.00
Toplam	100	100.00

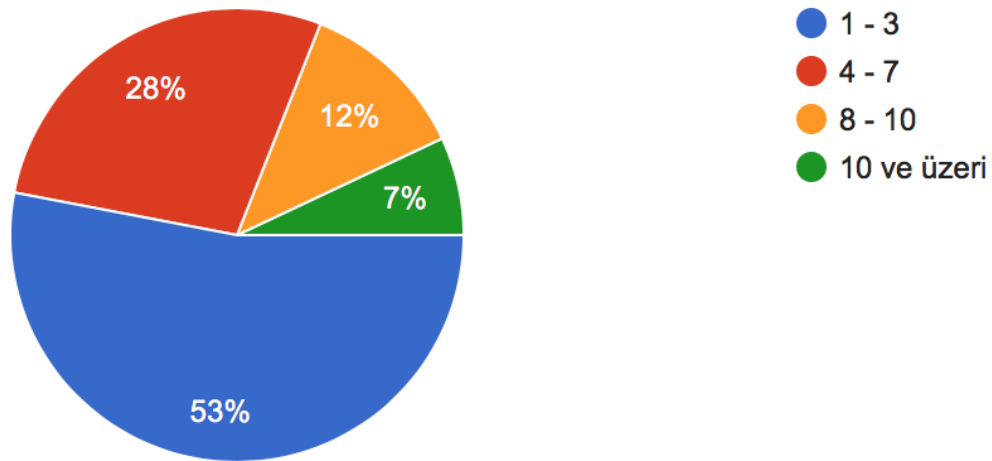
Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin mezun oldukları üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde en büyük oranın %67 ile Eğitim Fakültesi mezunlarından oluştuğu, onu izleyen ikinci sırada %24 ile Konservatuvar mezunları, üçüncü sırada %8 ile Güzel Sanatlar Fakültesi mezunları ve en düşük oranla %1 ile Sahne Sanatları ve Tasarım Fakültesi mezunu öğretmenlerin olduğu görülmektedir.

4.1. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN DERS SÜRELERİ ve ÖĞRETMENLERİN DERS SÜRELERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

4.1.1. Bir Ders Süresi İçerisinde Birlikte Çalışılan Öğrenci Sayısı

Tablo 7. Bir Ders Süresi İçerisinde Birlikte Çalışılan Öğrenci Sayısına Göre Dağılımı

Öğrenci Sayıları	<i>f</i>	%
1-3	53	53.00
4-7	28	28.00
8-10	12	12.00
10 ve üzeri	7	7.00
Toplam	100	100.00

Şekil 5. Bir ders süresi içerisinde birlikte çalışılan öğrenci sayılarını gösteren pasta grafiği

Bir ders süresi içerisinde birlikte çalışılan öğrenci sayısına göre dağılım incelendiğinde bir ders süresinde %53 oranla 1-3 öğrenci ile birlikte keman dersinin yapıldığı, %28 oranla 4-7 öğrenci, %12 oranla 8-10 öğrenci ve en düşük oran %7 ile 10 ve üzeri öğrenci ile birlikte ders yapıldığı görülmektedir.

4.1.2. Özel Okullarda Uygulanan Keman Dersi Süreleri

Tablo 8. Özel Okullarda Uygulanan Keman Dersi Sürelerine Göre Dağılımı

Süreye Göre Ayrım	<i>f</i>	%
0-40 Dakika	11	11.00
40-80 Dakika	87	87.00
80 ve üzeri Dakika	2	2.00
Toplam	100	100.00

Okullarda uygulanan keman dersi sürelerine göre dağılım incelendiğinde en büyük oranın %87 ile 40-80 dakika arası ders süresinden oluştuğu, %11 ile 0-40 dakika arası, %2 oranla 80 ve üzeri dakika keman dersi yapıldığı görülmektedir.

4.1.3. Okullarda Müzik Derslerine Ayrılan Sürenin Yeterliliği

Tablo 9. Okullarda Müzik Derslerine Ayrılan Sürenin Yeterliliğine Göre Dağılımı

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Ayrılan Süre Yetersiz	83	83.00
Ayrılan Süre Yeterli	17	17.00
Toplam	100	100.00

Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin özel okullarda müzik derslerine ayrılan sürenin yeterliliğine göre dağılımı incelendiğinde öğretmen görüşlerine göre %83 oranla ayrılan sürenin yetersiz, %17 oranla yeterli olduğu görülmektedir.

4.1.4. Özel Okullarda Keman Derslerine Ayrılan Süre Hakkında Öğretmen Görüşleri

Tablo 10. Özel Okullarda Keman Derslerine Ayrılan Süre Hakkındaki Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Dağılımı

Öğretmen Görüşleri	<i>f</i>	%
Yetersiz	45	45.00
Kısmen	32	32.00
Yeterli	23	23.00
Toplam	100	100.00

Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin keman derslerine ayrılan süre hakkındaki görüşlerine göre dağılımı incelendiğinde %45 oran ile öğretmenlerin derslere

ayrılan sürenin yetersiz bulduklarını, %32 oran ile kısmen, %23 oran ile ise yeterli buldukları görülmüştür.

4.2. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİ İÇİN FİZİKSEL İMKANLAR

4.2.1. Özel Okullarda Bulunan Çalışma Odalarının Yeterli Sayıda Bulunup Bulunmaması

Tablo 11. Özel Okullarda Bulunan Çalışma Odalarının Yeterli Sayıda Bulunup Bulunmamasına Göre Dağılımı

Çalışma Odalarının Fiziki Durumu	<i>f</i>	%
Yeterli	49	49.00
Yetersiz	51	51.00
Toplam	100	100.00

Özel okullarda bulunan çalışma odalarının yeterli sayıda bulunup bulunmamasına göre dağılım incelendiğinde çalışma odalarının fiziki durumlarının %49 oran ile yeterli olduğu, %51 ile yetersiz olduğu görülmektedir.

4.3. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN KEMAN ÇALARKENKİ EŞLİK İMKÂNI

4.3.1. Keman Dersinde Eşlik İçin Kullanılan Enstrümanlar

Tablo 12. Keman Dersinde Eşlik için Kullanılan Enstrümanlara Göre Dağılımı

Kullanılan Enstrümanlar	<i>f</i>	%
Piyano	55	43.65
Keman	46	36.51
Gitar	10	7.94
Viyola	4	3.17
Bilgisayar Destekli Alt Yapı Kullanımı	3	2.38
Ukulele	3	2.38
Org	2	1.59
Bağlama	1	0.79
Melodika	1	0.79
Orff Enstrümanları	1	0.79
Darbuka	1	0.79
Toplam	126	100.00

Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin keman dersinde eşlik için kullandıkları enstrümanlara göre dağılım incelendiğinde en büyük oranın %43.65 ile piyano olduğu, arkasından %36.51 ile keman, %7.94 ile gitar, %3.17 ile viyola, %2.38 ile ukulele ve bilgisayar destekli alt yapı kullanımı, %1.59 ile org ve en düşük oran %0.79 ile bağlama, melodika, orff enstrümanları ve darbuka olduğu görülmektedir.

4.3.2. Öğretmenlerin Eşlik Amaçlı Kullandıkları Enstrümanlar

Tablo 13. Ankete Katılım Gösteren Öğretmenlerin Eşlik Amaçlı Kullandıkları Enstrümanların Gruplara Göre Dağılımı

Öğretmenlerin Derslerde Eşlik Amaçlı Kullandıkları Enstrümanlar	<i>f</i>	%
Tek Enstrüman Kullanan	59	59.00
Çift Enstrüman Kullanan	28	28.00
Üç ve Daha Fazla Enstrüman Kullanan	6	6.00
Hiç Enstrüman Kullanmayan	7	7.00
Toplam	100	100.00

Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin eşlik amaçlı kullandıkları enstrümanların gruplara göre dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin %59 oran ile tek enstrüman çalabilen, %28 oran ile çift enstrüman, %6 oran ile üç ve daha fazla enstrüman çalabilen öğretmenlerin olduğu, derslerde hiç enstrüman kullanmayan öğretmenlerin ise %7 oranla olduğu görülmektedir.

4.4. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRETMENLERİNİN ve ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLER

4.4.1. Keman Dersi Haricinde Başka Derslere Giren Öğretmenler

Tablo 14. Keman Dersi Haricinde Başka Derslere Giren Öğretmenlere Göre Dağılımı

Öğretmenlerin Durumu	<i>f</i>	%
Keman Dersi Haricinde Başka Derslere Giren Öğretmenler	78	78.00
Yalnızca Keman Dersine Giren Öğretmenler	22	22.00
Toplam	100	100.00

Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerinin keman dersleri haricinde başka derslere giren öğretmenlere göre dağılımı incelendiğinde keman öğretmenlerinin %78 oranla keman dersi dışında başka derslere de girdiklerini, %22 oranla sadece keman dersine giren öğretmenlerin bulunduğu görülmektedir.

4.4.2. Özel Okullarda Keman Derslerinin Odak Noktaları

Tablo 15. Özel Okullarda Keman Derslerinin Odak Noktalarına Göre Dağılımı

Odak Noktaları	<i>f</i>	%
Eğitim Odaklı	57	57.00
Etkinlik Odaklı	43	43.00
Toplam	100	100.00

Özel okullarda keman derslerinin odak noktalarına göre dağılımı incelendiğinde özel okullarda eğitimin %57 oranla eğitim odaklı uygulandığı, %43 oran ile etkinlik odaklı olduğu görülmektedir.

4.4.3. Keman Öğrencilerinin Başlangıç Aşamasından İtibaren Karşılaştıkları Güçlükler

Tablo 16. Keman öğrencilerinin başlangıç aşamasından itibaren karşılaştıkları güçlükler

	En Çok		Çok		Orta Derecede		Az		Çok Az Karşılaşılan		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Doğru ve temiz ses (entonasyon) çıkarmaya ilişkin güçlükler	32	32	24	24	30	30	11	11	3	3	100	100
Düzenli çalışma ve verilen ödevin yapılmamasına ile ilgili güçlükler	22	22	23	23	30	30	20	20	5	5	100	100
Nota okumaktan kaçmak ve altlarına isim yazarak öğrenmeye çalışmak ile ilgili güçlükler	16	16	13	13	25	25	26	26	20	20	100	100
Keman çalmada duruş ve tutuş ile ilgili güçlükler	15	15	20	20	32	32	23	23	10	10	100	100
Derse eksik materyal ile gelinmesi ile ilgili güçlükler	1	1	14	14	14	14	26	26	45	45	100	100

Keman öğrencilerinin doğru ve temiz ses (entonasyon) çıkarmaya ilişkin güçlülere göre dağılımı incelendiğinde öğrencilerin %32 oranla en çok, %24 oranla çok, %30 oranla orta derecede, %11 oranla az ve %3 oranla en az karşılaşılan güçlük olduğu görülmektedir.

Keman öğrencilerinin düzenli çalışma ve verilen ödevin yapılmasına ile ilgili güçlülere göre dağılımı incelendiğinde öğrencilerin %22 oranla en çok, %23 oranla çok, %30 oranla orta derecede, %20 oranla az ve %5 oranla en az karşılaşılan güçlük olduğu görülmektedir.

Keman öğrencilerinin nota okumaktan kaçmak ve altlarına isim yazarak öğrenmeye çalışmak ile ilgili güçlülere göre dağılımı incelendiğinde öğrencilerin %16 oranla en çok, %24 oranla çok, %25 oranla orta derecede, %11 oranla az ve %20 oranla en az karşılaşılan güçlük olduğu görülmektedir.

Keman öğrencilerinin başlangıç aşamasından itibaren karşılaştıkları güçlülere göre dağılımı incelendiğinde öğrencilerin %15 oranla en çok, %20 oranla çok, %32 oranla orta derecede, %23 oranla az ve %10 oranla çok az karşılaşılan güçlük olduğu görülmektedir.

Keman öğrencilerinin derse eksik materyal ile gelinmesi ile ilgili güçlülere göre dağılımı incelendiğinde öğrencilerin %1 oranla en çok, %14 oranla çok, %14 oranla orta derecede, %26 oranla az ve %45 oranla en az karşılaşılan güçlük olduğu görülmektedir.

4.5. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN DERSLERDE ÇALIŞTIKLARI MÜZİK TÜRLERİ

4.5.1. Öğretmenlerin Çalıştırdıkları Müzik Türleri

Tablo 17. Örneklem Grubunda Yer Alan Keman Öğretmenlerin Çalıştırdıkları Müzik Türüne göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

	En Çok		Çok		Orta Derecede		Az		En Az Kullanan		Toplam	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Klasik Müzik	71	71	20	20	5	5	3	3	1	1	100	100
Popüler Müzik	19	19	24	24	24	24	14	14	19	19	100	100
Türk Halk Müziği	4	4	5	5	20	20	15	15	56	56	100	100
Caz-Blues	4	4	4	4	7	7	14	14	71	71	100	100
Türk Sanat Müziği	3	3	5	5	17	17	7	7	68	68	100	100

Öğretmenlerin Klasik Müziği derslerinde %71 oranla en çok, %20 oranla çok, %5 oranla orta derecede, %3 oranla az ve %1 oranla en az kullanılan müzik türü oranlarıyla kullandıkları olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Popüler müziği derslerinde %19 oranla en çok, %24 oranla çok, %24 oranla orta derecede, %14 oranla az ve %19 oranla en az kullanılan müzik türü oranlarıyla kullandıkları olduğu görülmektedir.

Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerin çalıştırdıkları müzik türüne göre dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin Türk Halk Müziğini derslerinde %4 oranla en çok, %5 oranla çok, %20 oranla orta derecede, %15 oranla az ve %56 oranla en az kullanılan müzik türü oranlarıyla kullandıkları olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Caz ve Blues tarz müziği derslerinde %4 oranla en çok, %4 oranla çok, %7 oranla orta derecede, %14 oranla az ve %71 oranla en az kullanılan müzik türü oranlarıyla kullandıkları olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Türk Sanat Müziğini derslerinde %3 oranla en çok, %5 oranla çok, %17 oranla orta derecede, %7 oranla az ve %68 oranla en az kullanılan müzik türü oranlarıyla kullandıkları olduğu görülmektedir.

4.6. ÖZEL OKULLARDA KEMAN DERSLERİ İÇİN EĞİTİM PROGRAMI

4.6.1. Özel Okullarda Uygulanan Keman Derslerinin Öğretim Programı (Müfredat) Bulunması

Tablo 18. Özel Okullarda Uygulanan Keman Derslerinin Öğretim Programı (Müfredat) Bulunmasına Göre Dağılımı

Öğretim Programı	<i>f</i>	%
Müfredat Dahilinde	57	57.00
Müfredat Dahilinde Değil	43	43.00
Toplam	100	100.00

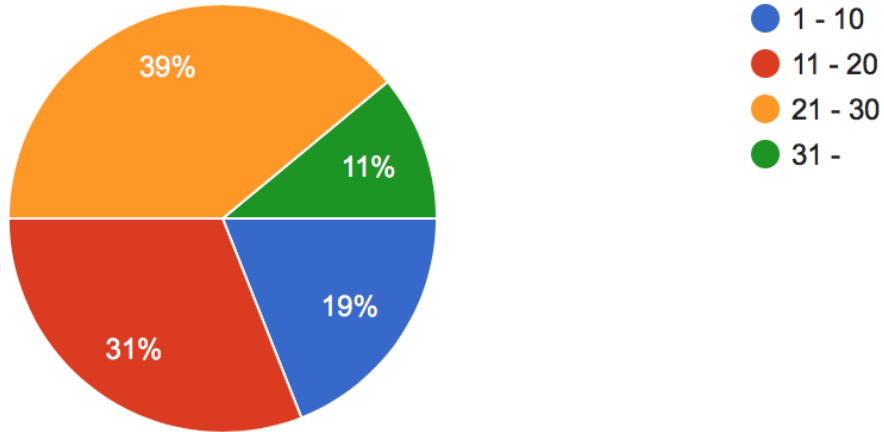
Özel okullarda uygulanan keman derslerinin öğretim programı bulunmasına göre dağılımı incelendiğinde okulların %57 oran ile müfredat dahilinde keman derslerinin uygulandığı, %43 oran ile ise müfredat olmadan keman derslerinin uygulandığı görülmektedir.

4.7. ÖZEL OKULLARDA ÇALIŞAN KEMAN ÖĞRETMENLERİNİN ÇALIŞMA YOĞUNLUKLARI

4.7.1. Özel Okullarda Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Haftalık Ders Saatleri

Tablo 19. Özel Okullarda Öğretmenlerin Girmiş Oldukları Haftalık Ders Saatlerine Göre Dağılımı

Ders Saatleri	<i>f</i>	%
1-10 saat	19	19.00
11-20 saat	31	31.00
21-30 saat	39	39.00
31 ve üzeri saat	11	11.00
Toplam	100	100.00

Şekil 6. Katılımcıların girmiş olduğu haftalık ders saatini gösteren pasta grafiği

Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin özel okullarda girmiş oldukları haftalık ders saatlerine göre dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin %39 oran ile 21-30 saat arası, %31 oran ile 11-20 saat arası, %19 oran ile 1-10 saat arası ve %11 oran ile 31 ve üzeri saat arası çalıştıkları görülmektedir.

4.8. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN DERSLERİNİN BİREYSEL YA DA GRUP İŞLENİŞ ORANLARI

4.8.1. Özel Okullarda Keman Derslerinin Uygulanış Biçimi

Tablo 20. Özel Okullarda Keman Derslerinin Nasıl Uygulandığına Göre Dağılımı

Dersler	<i>f</i>	%
Bireysel Ders	43	43.00
Grup Ders	57	57.00
Toplam	100	100.00

Özel okullarda keman derslerinin nasıl uygulandığına göre dağılımı incelendiğinde derslerin %57 oranla grup ders olarak uygulandığı, %43 oranla bireysel ders olarak yapıldığı görülmektedir.

4.8.2. Özel Okullarda Keman Derslerinin Uygulanma Niteliği

Tablo 21. Özel Okullarda Keman Derslerinin Uygulanma Niteliğine Göre Dağılımı

Uygulanma Niteliği	<i>f</i>	%
Okul Sonrası Kurs Niteliğinde	54	54.00
Okul Saati İçerisinde	46	46.00
Toplam	100	100.00

Özel okullarda keman derslerinin uygulanma niteliğine göre dağılımı incelendiğinde keman derslerinin %54 oranla okul sonrası kurs niteliğinde uygulandığı, %46 oran ile okul saatleri içerisinde yapıldığı görülmektedir.

4.9. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN DÖNEM BOYUNCA ÇALIŞTIKLARI ESER SAYISI

4.9.1. Özel Okullarda Keman Derslerinde Dönem Boyunca Ortalama Çalışılan Eser Sayıları

Tablo 22. Özel Okullarda Keman Derslerinde Dönem Boyunca Ortalama Çalışılan Eser Sayılarına Göre Dağılımı

Eser Sayıları	<i>f</i>	%
1-3	35	35.00
4-6	32	32.00
7-10	15	15.00
11 ve üzeri	18	18.00
Toplam	100	100.00

Özel okullarda keman derslerinde dönem boyunca ortalama çalışılan eser sayılarına göre dağılımı incelendiğinde öğrencilerin bir dönem boyunca %35 oranla 1-3 arası eser, %32 oranla 4-6 arası eser, %15 oran ile 7-10 arası eser ve %18 oran ile 11 ve üzerinde eser öğrendikleri görülmektedir.

4.10. ÖZEL OKULLARDA MÜZİK DERSİ KEMAN BRANŞI ÖĞRENCİLERİNİN TRINITY, LONDON OF COLLEGE VEYA ROYAL ACADEMY GİBİ ULUSLARARASI SINAVLARA HAZIRLANMA DURUMU

4.10.1. Öğrencilerini Sınavlara Hazırlayan Öğretmenler

Tablo 23. Öğrencilerini Sınavlara Hazırlayan Öğretmenlere Göre Dağılımı

Sınavlara Yönelik	<i>f</i>	%
Hazırlamayan Öğretmen	78	78.00
Hazırlayan Öğretmen	22	22.00
Toplam	100	100.00

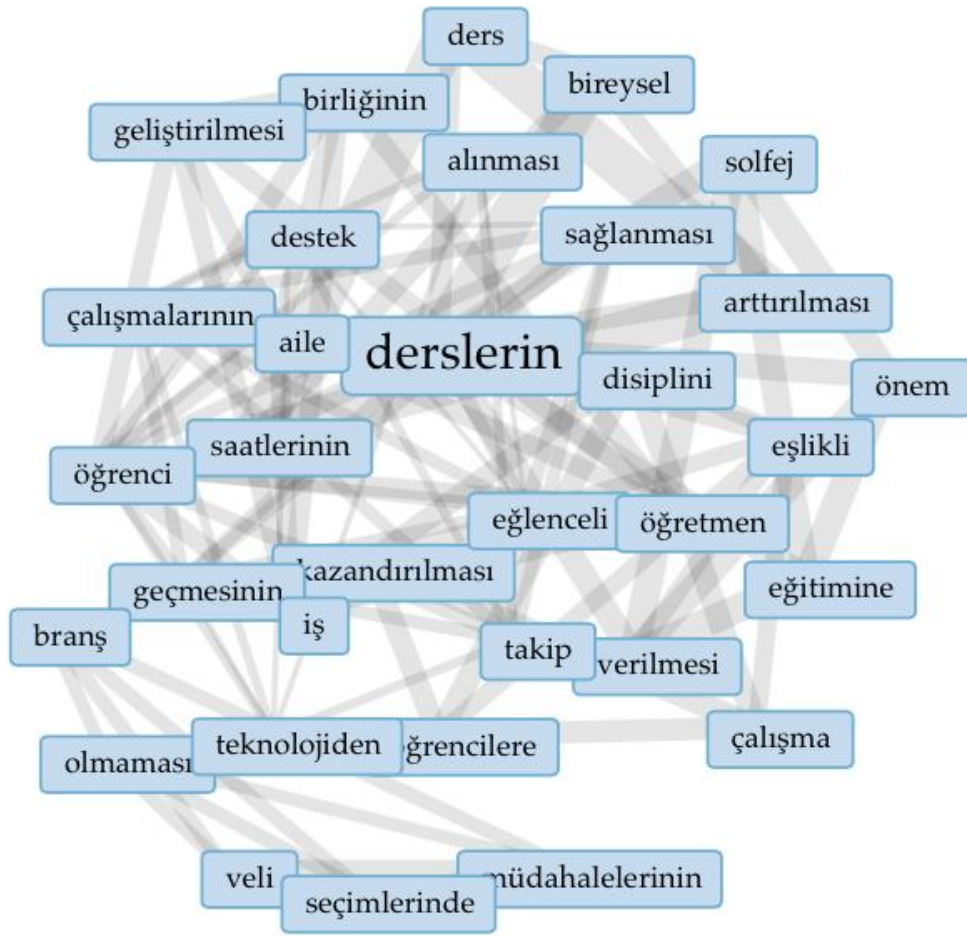
Örneklem grubunda yer alan keman öğretmenlerinin öğrencilerini sınavlara hazırlayan öğretmenlere göre dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin öğrencilerini %22 oranla Royal Academy, London of College veya Trinity gibi uluslararası sınavlara hazırladığı, %78 oranla hazırlamadığı görülmektedir.

4.11. ÖĞRETMENLERİN KONU İLE İLGİLİ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

4.11.1. Öğretmenlerin Derslerin Verimli Gerçekleşmesi İçin Bulundukları Çözüm Önerileri

Tablo 24. Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerin derslerin daha verimli gerçekleşmesi için bulundukları çözüm önerileri göre dağılımı

Görüşler	<i>f</i>	%
Ders saatlerinin arttırılması	30	30
Derslerin bireysel yapılması	20	20
Solfej eğitime önem verilmesi	10	10
Derslerin eşlikli olması	8	8
Öğrencilere çalışma disiplini kazandırılması	8	8
Öğretmen-öğrenci-aile iş birliğinin geliştirilmesi	7	7
Branş seçimlerinde veli müdahalelerinin olmaması	5	5
Derslerin daha eğlenceli geçmesinin sağlanması	5	5
Öğrenci çalışmalarının takip edilmesi	5	5
Teknolojiden destek alınması	2	2
Toplam	100	100

Şekil 7. Katılımcıların çözüm önerilerinden elde edilen kavramların birbiriyle ilişkileri

Örneklem grubunda yer alan öğretmenlerin derslerin daha verimli gerçekleşmesi için çözüm önerilerine göre dağılımı incelendiğinde en büyük oranı %30 oranla ders saatlerinin arttırılması, %20 oranla derslerin bireysel yapılması, %10 oranla solfej eğitime önem verilmesi, %8 oranla derslerin eşlikli olması, yine %8 oranla öğrencilere çalışma disiplinin kazandırılması, %7 oranla öğretmen-öğrenci-veli iş birliğinin geliştirilmesi, %5 ‘er oranlarla branş derslerinde veli müdahalelerinin olmaması, derslerin daha eğlenceli geçmesinin sağlanması, öğrenci çalışmalarının takip edilmesi ve %2 en düşük oranla teknolojiden destek alınması gerektiği çözüm önerileri görülmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu bölümde bulgulara dayalı olarak ulaşılan tartışma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

1. Sonuç ve Tartışma

Müzik eğitimi alan yazın incelendiğinde araştırmamanın ana problemini oluşturan “özel okullarda gerçekleştirilen keman eğitiminin değerlendirilmesi” ne yönelik doğrudan ilişkili bir çalışmaya rastlanmayıp araştırmamanın alt problemleri oluşturan bulgularla örtüşen çalışmalar olduğu görülmüştür.

Ankete katılım gösteren öğretmenlerin çalıştıkları özel okullarda görev alan keman öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun %65 oranıyla kadrolu öğretmen, %35 oranla ücretli öğretmen konumunda çalıştıkları görülmüştür. Azımsanamayacak kadar yüksek oranda öğretmenin özel okullarda kadrolu olarak değil, ücretli öğretmen olarak çalıştığı görülmektedir.

Ankete katılım gösteren öğretmenlerin öğretmenlik süreleri %26 oranla 0-5 yıl, %28 oranla 5-10 yıl, %24 oranla 10-15 yıl ve %22 oranla 15 ve üzeri yıl olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin mesleki deneyim sürelerinin birbirine yakın oranlarla dağılım gösterdiği söylenebilir.

Örneklem grubunda yer alan keman eğitimcilerinin mezun oldukları üniversitelerin büyük çoğunluğunun %67 oranıyla eğitim fakültesi, %24 oranıyla konservatuvar, %8 oranıyla güzel sanatlar fakültesi ve %1 oranıyla sahne sanatları ve tasarım fakültesi mezunu oldukları görülmüştür.

Araştırmamanın birinci alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi branşı öğrencilerinin ders süreleri ve öğretmenlerin ders süreleri hakkındaki görüşleri” incelendiğinde, öğrencilerin bir ders süresinde %53 oranla 1- 3 öğrenci ile ders yapıldığı, %28 oranla 4-7 öğrenci, %12 oranla 8-10, %7 oran ile 10 ve üzeri öğrenci ile ders yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durumun nedeni olarak öğrencilerin branş dağılımındaki mevcut sayıların farklılıklarından kaynaklandığı söylenebilir.

Özel okullarda uygulanan keman dersi süreleri incelendiğinde, okullarda %11 oranla derslerin 0-40 dakika arasında yapıldığı, %87 oranla 40-80 dakika arasında yapıldığı, sadece %2 oranla 80 ve üzeri dakikalarda ders yapıldığı görülmektedir. Bunun nedeninin özel okullarda müzik dersleri haricinde kulüp derslerinin müzik dersine dönüştürülerek ders saatinin arttırıldığı söylenebilir.

Okullarda müzik derslerine ayrılan sürenin yeterliliği incelendiğinde, örneklem grubundaki öğretmenlerin %83'ünün müzik dersine ayrılan sürenin yetersiz olduğu, %17'sinin ise ayrılan sürenin yeterli olduğu düşüncesinde oldukları görülmektedir.

Özel okullarda keman derslerine ayrılan süre hakkında öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin keman dersine ayrılan süreyi %45 oranla yetersiz, %32 oranla kısmen ve %23 oranla yeterli buldukları görülmektedir. Araştırmamızda anket ile elde edilen bu sonuç, araştırmamıza yön veren diğer çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. Araştırmanın bu alt problemine yönelik elde ettiğimiz bulgular Birgül ve Nacakcı (2019) ve Süer (2014) tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencileri için fiziksel imkanlar” incelendiğinde, öğretmenlerin okullarda bulunan çalışma odalarının fiziki durumlarını %49 oranla yeterli, %51 oranla yetersiz bulunduğu görülmektedir. Bunun nedeni okulların birbirleri arasındaki ekonomik durumlarının aynı olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Elde edilen bulgular Önderoğlu (2019), Süer (2014), Birgül ve Nacakcı (2019), Karataş ve Kılıç (2017) ve Akkuzu ve Şen (2017) tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin keman çalarken ki eşlik imkânı” incelendiğinde, öğretmenlerin %43.65 oranla derslere piyano ile eşlik ettikleri, %36.51 ile keman, %7.94 ile gitar, %3.17 ile viyola, %2.38 ile ukulele ve bilgisayar destekli alt yapı kullanımı, %1.59 ile org ve %0.79 oran ile bağlama, melodika, orff enstrümanları ve darbuka kullandıkları görülmektedir. Öğretmenlerin birden fazla enstrüman çalabilmeleri öğrenciler için derslerin daha verimli ve aktif öğrenim gerçekleştirdiği düşünülmektedir.

Öğretmenlerin derslerde eşlik amaçlı kullandıkları enstrümanlar incelendiğinde, öğretmenlerin %59 oranla tek bir enstrüman çalabildikleri, %28 oranla en az iki enstrüman, %6 oranla üç ve daha fazla sayıda enstrüman çalabildikleri görülmektedir. Hiç enstrüman kullanmayan öğretmenlerin oranı ise %7'dir. Elde edilen bulgular Akkuzu ve Şen (2017), Adar (2019) ve Zeydan (2019) tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman branşı öğretmenlerinin ve öğrencilerinin karşılaştıkları güçlükler” incelendiğinde, öğretmenlerin %78 oranla keman dersi dışında başka derslere de girdikleri, %22 oranla öğretmenlerin sadece keman dersine girdikleri görülmektedir. Bu durumun öğretmenlerin çalışma saatlerini arttırmasından ötürü derse karşı olan verimlerini düşürebileceği düşünülmüştür. Elde edilen bulgular Üzümlü (2019) tarafından yapılan araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Özel okullarda keman derslerinin odak noktalarına göre dağılım incelendiğinde, keman derslerinin %57 oranla eğitim odaklı yapıldığı, %43 oranla etkinlik odaklı yapıldığı tespit edilmiştir. Bunun nedeninin okullarda yapılan gösteri sayılarının fazla olması ve öğrencileri bu gösterilere hazırlama telaşı olduğu düşünülmektedir.

Doğru ve temiz ses (entonasyon) çıkarmaya ilişkin güçlükler incelendiğinde, öğrencilerin %32 oranla en çok, %24 oranla çok, %30 oranla orta derecede, %11 oranla az ve %3 oranla en az karşılaşılan güçlük olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin keman eğitimine başlarken kemana perde niyetine yapıştırılan bantların bir süre sonra çıkarılıp öğrencinin kulak gelişiminin önlenmesi ve sesleri daha iyi duyabilmesini sağlayacak eşliğin yapılmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Keman öğrencilerinin düzenli çalışma ve verilen ödevin yapılmaması ile ilgili güçlükler incelendiğinde, öğrencilerin %22 oranla en çok, %23 oranla çok, %30 oranla orta derecede, %20 oranla az ve %5 oranla en az karşılaşılan güçlük olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin öğrencilere müzik sevgisinin ve enstrüman çalmanın gerektirdiği çalışma disiplinin öğrenciye yeteri kadar verilmemiş olması ve verilen ödevlerin gerekli takibinin yapılmamış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Nota okumaktan kaçmak ve altlarına isim yazarak öğrenmeye çalışmak ile ilgili güçlükler incelendiğinde, öğrencilerin %16 oranla en çok, %13 oranla çok, %25 oranla orta

derecede, %26 oranla az ve %20 oranla en çok karşılaşılan güçlük olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin orta okullarda yapılan müzik derslerinde solfej eğitiminin yeteri kadar uygulanmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Keman öğrencilerinin başlangıç aşamasından itibaren karşılaştıkları güçlükler incelendiğinde, keman çalmada duruş ve tutuş ile ilgili öğrencilerin %15 oranla en çok, %20 çok, %32 orta derece, %23 az ve %10 en az karşılaşılan güçlük olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin keman öğreniminin disiplin, tekrar ve çok fazla çalışma mecburiyeti gerektirdiği, öğretmenlerin çocukların hemen parça çalmaya başlamalarını istemeleri ve teknik çalışmalara gereken önemin verilmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Keman öğrencilerinin derse eksik materyal ile gelmesi ile ilgili güçlükler incelendiğinde, öğrencilerin %1 oranla en çok, %14 oranla çok, %14 oranla orta derecede, %26 oranla az ve %45 oranla çok az karşılaşılan güçlük olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin öğrencilerin enstrümanlarını okulda bırakmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin derslerde çalıştıkları müzik türü” incelendiğinde, öğretmenlerin çalıştırdığı klasik müziğin %71 oranla en çok, %20 oranla çok, %5 oranla orta derecede, %3 oranla az ve %1 oranla en az kullanılan müzik türü olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedeninin öğretmenlerin almış oldukları eğitimlerin klasik müzik ağırlıklı olması, çalgı eğitimi ve öğreniminin temelini klasik müziğin oluşturmamasından ötürü kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin çalıştırdığı popüler müziğin %19 ile en çok, %24 ile çok, %24 ile orta derecede, %14 oranla az ve %19 oranla en az kullanılan müzik türü olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin çalıştırdığı Türk halk müziğinin %4 oranla en çok, %5 oranla çok, %20 oranla orta derecede, %15 oranla az ve %56 oranla en az kullanılan müzik türü olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin çalıştırdığı caz-blues türü müziğinin %4 oranla en çok, %4 oranla çok, %7 oranla orta derecede, %14 oranla az ve %71 oranla en az kullanılan müzik türü olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin çalıştırdığı Türk sanat müziğinin %3 oranla en çok, %5 oranla çok, %17 oranla orta derecede, %7 oranla az ve %68 oranla en az kullanılan müzik türü olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “özel okullarda keman dersleri için eğitim programı” incelendiğinde özel okullarda uygulanan keman derslerinin %57 oranla müfredat dahilinde yapıldığı, %43 oranla müfredat dahilinde yapılmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular Adar (2019) tarafından yapılan araştırmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın yedinci alt problemi olan “özel okullarda çalışan keman öğretmenlerinin çalışma yoğunlukları incelendiğinde, öğretmenlerin haftalık ders saatlerinin %39 oranla 21-30 saat arası, %31 oranla 11-20 saat arası, %19 oranla 1-10 saat arası ve %11 oranla 31 ve üzeri saat ders oldukları tespit edilmiştir. Bu oranların farklılıklarını nedeninin özel okullarda çalışan öğretmenlerin kadrolu veya sözleşmeli çalışıyor olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmanın sekizinci alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman derslerinin bireysel ya da grup işleniş oranları incelendiğinde, derslerin %43 oranla bireysel şekilde, %57 oranla grup halinde işlendiği tespit edilmiştir. Bu oranların nedeninin özel okullardaki çalışan branş öğretmenlerinin sayıları, keman branşına seçilen öğrencilerin sayıları ve ver olan çalışma odalarının sayısından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Özel okullarda keman derslerinin uygulanma niteliğini incelendiğinde, %54 oranla öğrencilerin okul sonrası kurs niteliğinde çalıştıkları, %46 oranla okul saati içerisinde çalıştıkları tespit edilmiştir. Bu oranların nedeninin okulların hem öğrenciye ek ders hem de döner sermayeye katkı sağlamak amacıyla yapıldığı düşünülmektedir.

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin dönem boyunca çalıştıkları eser sayıları incelendiğinde, öğrencilerin %35 oranla 1-3 eser çalıştıkları, %32 oranla 4-6 eser, %15 oranla 7-10 eser ve %18 oranla 11 ve üzeri eser çalışıldığı tespit edilmiştir. Oranların eser sayısı arttıkça düşüş gösterdiği görülmektedir. Bunun nedeninin bir ders süresi boyunca çalışılan öğrenci sayısının fazla olması, derse ayrılan sürenin yetersiz olması ve eğitimin eğitim odaklı değil etkinlik odaklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmanın onuncu alt problemi olan “özel okullarda müzik dersi keman branşı öğrencilerinin Trinity, London of college veya Royal Academy gibi uluslararası sınavlara hazırlanma durumu incelendiğinde, öğretmenlerin %78 oranla öğrencilerini herhangi bir sınava hazırlamadığı, %22 oranla öğretmenlerin öğrencilerini sınavlara hazırladığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın on birinci alt problemi olan “öğretmenlerin konu ile ilgili görüş ve önerileri” incelendiğinde, öğretmenlerin %30 oranla ders saatlerinin arttırılması, %20 oranla derslerin bireysel yapılması, %10 oranla solfej eğitime önem verilmesi, %8 oranla derslerin eşlikli olması, %8 oranla öğrencilere çalışma disiplini kazandırılması, %7 oran ile öğretmen-öğrenci-veli iş birliğinin geliştirilmesi, %5 oranla branş seçimlerinde veli müdahalesinin olmaması, %5 oranla derslerin daha eğlenceli geçmesinin sağlanması, %5 oranla öğrenci çalışmalarının takip edilmesi ve %2 oranla teknolojiden destek alınması gerektiği görüşünde olduğu tespit edilmiştir.

2. Öneriler

Her gün yeni bir araştırma yapılan keman alanında keman eğitimcilerinin, öğrencilerin, velilerin ve keman alan araştırmacıların yenilikleri takip etmeleri, eğitim öğretim programlarında bir değişiklik sağlanabilirliği ve keman alanındaki yenilikleri araştırmaları keman eğitiminin niteliği açısından önemlidir. Araştırma bulguları sonucunda bu amaç doğrultusunda keman öğretmenleri, araştırmacılar, öğrenciler ve veliler ve için önerilerde bulunulmuştur.

Keman Öğretmenlerine:

- Klasik müzik repertuarı dışında dünya müzikleri, caz-blues müziği, Türk sanat müziği, Türk halk müziği ve popüler müzik eserlerinin uygun ve öğrencilerin motivasyonunu arttıracak olanların keman eğitim programına alınması
- Branş seçimleri yapılırken öğretmenlerin öğrencileri enstrümana için gerekli fiziksel yönden uygunlukları ve kemana olan istek ve ilgilerini dikkate almaları
- Keman öğrencilerinin kemandan daha temiz ses elde etmelerini sağlamak için dersleri mutlaka eşlikli bir şekilde uygulamaları ve yapılan çalışmaların takibinin sağlanması
- Keman öğretmenlerinin derslerde enstrüman tutuş ve duruş konusuna daha fazla önem vermeleri ve öğrencilere müziği sevdirecek onlara çalışma disiplininin kazandırılması

- Keman dersleri için uygun çalışma ortamının sağlanması ve derslerin bireysel işlenmesi
- Öğrencilere çalgı eğitimi verilirken çalgı eğitiminin yanında solfej eğitiminin pekiştirilmesinin sağlanması
- Keman Öğretmenlerinin öğrencilerinin sertifika alabilecekleri müzik sınavlarına hazırlamaları, bu konuda onları desteklemek ve cesaretlendirmeleri önerilmektedir.

Araştırmacılar:

- Derslerde eşlikli yapılan çalışmaların öğrencilerin çalgı performansına yönelik gelişiminin incelenmesi
- Öğretmenlerin müfredat dışında derslerde kullandıkları yöntemlerin incelenmesi
- Video destekli eğitim ve online eğitiminin günümüz teknolojisi ile kullanımın ve gelişiminin incelenmesi
- Velilerin çocukları üzerindeki branş seçimine olan etkilerinin incelenmesi
- Öğrencilerin katılım gösterdikleri sosyal aktivitelerin ve sanata yönelik ilgilerinin incelenmesi önerilmektedir.

Öğrenciler ve Veliler:

- Öğrencilerin keman almaya gitmeden önce öğretmenlerinden kendilerine uygun olan doğru keman boyutlarını öğrenerek keman almaya gitmeleri
- Derslerde öğrendikleri bilgilerin evde tekrarının yapılması ve derslere eksik materyal ile katılım sağlanmaması
- Keman eğitiminde başlangıç süresinden itibaren öğrencilerin yapması gereken uzun yay çalışmasının, sağ el ve sol el tekniklerine önem vermeleri ve solfej eğitiminin çalgı eğitimindeki yeri ve öneminin anlaşılmasının sağlanması
- Öğrencilerin teknolojiden faydalanarak keman eğitimi hakkında araştırma yapmaları ve video destekli eğitimlerden yararlanmaları
- Velilerin, çocuklarını kesinlikle branş dersi seçimleri yapılırken kendi istekleri doğrultularında yönlendirmemeleri ve müdahalede bulunmamaları
- Öğretmenler ile iletişim halinde olarak okul dışı çalışma takibinin yapılmasına yardımcı olmaları

- Çocuklarını belli süre aralıklarıyla müzik, tiyatro, opera gibi sanatsal faaliyetler içeren etkinliklere götürerek sanata karşı ilgilerini arttırmaları önerilmektedir.

KAYNAKÇA

1.Kitaplar

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö. E, Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). Bilimsel araştırma yöntemleri (14. Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.

Ertürk, S. (2013). Eğitimde Program Geliştirme, Ankara: Edge Akademi.

Fidan, N. (2012). Okulda öğrenme ve öğretme. Ankara: Pegem Akademi.

Günay, E. ve Uçan, A. (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi Yayınları. Ankara: Yeni Dağarcık Yayınları.

İlyasoğlu, E. (2009). *Zaman İçinde Müzik*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: kavramlar-ilkeler-teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kızılçelik, S. ve Erjem, Y. (1992). *Açıklamalı sosyoloji terimler sözlüğü*. Konya: Günay Ofset.

Öztürk, H. (1983). Eğitim Sosyolojisi. Ankara: Utku Yayınevi, s.187.

San, İ. (2003). *Sanat Eğitimi Kuramları*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*. (1. Basım), Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2006). *Müzik Tarihi*. (6. Basım), Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Selanik, C. (1996). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*. Ankara: Doruk Yayıncılık.

Seyidoğlu, H. (2009). Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı, Geliştirilmiş Onuncu Basım. İstanbul: Güzem Can Yayınları.

Şenel, A., Deveci, H., Can, G., Sözer, E., Selvi, K., Ağaoğlu, E., Gültekin, M., ...Hakan, A. (2008). Eğitim Bilimine Giriş. (1. Basım), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, s.27.

Şişman, M. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Uçan, A. (1994). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – İlkeler – Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – İlkeler – Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uslu, M. (2009). *Cumhuriyet’in ilanından günümüze Türkiye’de müzik eğitimi üzerine bir çalışma*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.

Yelken Yanpar, T., Akay, C., Semerci, Ç., vd. (2019). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. (5. Basım), Ankara: Anı Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (8.Basım), Ankara: Seçkin Yayıncılık.

2. Makaleler, Bildiriler, Diğer Basılı Yayınlar

Adar, Ç. (2019). İlk ve Ortaöğretim Müzik Derslerinde Türk Müziği Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri Üzerine Bir Araştırma. *Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, Kış (21), 61-75.

Akarsu, S. (2017). Ortaokul (5-8) Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Boyutlar Açısından Değerlendirilmesi (Kars İli Örneği). *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (62), 398-409.

Akgül Barış, D ve Özata, E. (2009). Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Alınan Müzik-Müzik Öğretimi Derslerinin Öğretmenlik Uygulamalarındaki Yansımaları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (18), 27-42.

Akkuzu, D. ve Şen, Ü. S. (2017). Ortaöğretim 12. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının İşlevselliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (61), 98-116.

- Bağrıaçık, Z. (2019). Ortaöğretim Öğrencilerine Uygulanan Müzik Eğitimiyle İlgili Olarak Ebeveynlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Birgül, Y. ve Nacakcı, Z. (2019). Müzik Öğretmenlerinin 2017-2018 Ortaokul Müzik Dersi Programına Yönelik Görüşleri. *Fine Arts*, 14 (1), 60-70. ISSN:1308-7290.
- Bülbül, O. (2019). Özel Okullardaki 7. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine Yönelik Tutumlarının ve Başarılarının Branşlaşma Durumuna Göre Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Canakay, E. (2006). Müzik Teorisi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli. 296-306.
- Candar, E. (2019). Ortaöğretim 9. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programı ve Uygulamaların Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi (Bursa İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Cerev, G. ve Coşkun, S. (2020). Özel Okul Öğretmenlerinin Çalışma Sorunları Üzerine Nitel Bir Araştırma (Elâzığ İli Örneği). *Fırat Üniversitesi Harput Araştırma Dergisi*, 7 (13), 125-142. ISSN: 2148-2527.
- Çetmioğlu, Ö. (2019). Ortaokul Öğrencilerinin Kemanla Seslendirilen Klasik Batı Müziği ve Türk Müziği Türlerine İlgili Düzeyinin Saptanması (Diyarbakır Silvan İlçesi Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.
- Cüceoğlu Önder, G. ve Yıldız, E. (2017). İlkokul 4. Sınıf ve Ortaokul 5. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Gerçekleşme Durumuna İlişkin Ders Öğretmenlerinin Görüşleri (Çankırı İli Örneği). *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırma Dergisi*, 3 (2), 98-113.
- Demirbatır, E. (2001). Yaylı Çalgılar Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlilik Tez Bibliyografyası. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (1).
- Demirci, B., Parasız, G. ve Gülüm, O. (2017). Çalgı Eğitimcilerinin Ders İçi Uygulamalara Yönelik Görüşmeleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, Erzurum: 39, 31-49. ISSN: 1300-9206.

- Denac O. (2008). A case study of preschool children's musical interests at home and at school. *Early Childhood Education Journal*, 35 (5), 439-444.
- Ergen, D. ve Bilen, S. (2010). İlköğretim Düzeyinde Eşlikli Çalmaya Dayalı Keman Eğitiminin Entonasyon Özgüven ve Tutum Üzerindeki Etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 23-32. ISSN 1308-8971.
- Gülle, A., Uzun, N. B., ve Akay, C. (2018). Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Blok Flüt İcra Performansı Dereceli Puanlama Anahtarının Güvenirliğinin Genellenebilirlik Kuramı İle İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 17 (3), 1463-1475.
- Günay, E. (1978). Fon Müziğinin İnsanın Çalışmasındaki Etkisi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Mezuniyet Sonrası Eğitimi Fakültesi (Doktora Tezi).
- Karataş, Y. ve Kılıç, I. (2017). Ortaöğretim Düzeyi Müzik Derslerinde Kullanılan Okul Çalgıları ve Bu Çalgıların Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (26), ISSN:1308-9196.
- Kaybal, E. (2017). Müzikte özel öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin kaynaklar ve kavramlar. *Online Journal Of Music Sciences*, 2 (3), 206-227.
- Önderoğlu, U. A. (2019). Anadali Keman Olan Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Müzik Dersinde Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Özen, N. (1996). Okul müzik eğitiminde çalgı eğitiminin önemi. *Filarmoni Sanat Dergisi*, 138, 20-21.
- Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitiminde öğrenci motivasyonu ve performans. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (2), ISSN:2146-9199.
- Parasız, G. (2009). Eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş Türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. *Sanat Dergisi*, 15, 19-24.
- Parasız, G. ve Albuz, A. (2018). Keman Eğitiminde Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesinde Hazırlayıcı Alistirmaların Etkililik Yönünden İncelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, Erzurum: 40, 71-88. ISSN: 1300-9206.
- Şendurur, Y. (2001a). Keman Eğitimi Dersine Etkili Hazırlama Süreci. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (2), 161-168.

- Şendurur, Y. (2001b). Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme-Öğretme Yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (3), 145-155.
- Süer, S. (2014). Müzik Öğretmelerinin Görüşlerine Göre Ortaöğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Öğrenciler Üzerindeki Etkiliğinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tarkum, E. (2005). Keman Eğitimi Açısından ilköğretim Çağındaki Çocuklarda Fiziksel ve Zihinsel Gelişim. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (7), 117-121.
- Uslu, M. (2013). Çalgı ve Duygusal Eğitim. *Marmara University Atatürk Education Faculty Journal of Educational Sciences*, 10 (10), 279-286.
- Uygun, S. (2003). Türkiye’de Düünden Bugüne Özel Okullara Bir Bakış (Gelişim ve Etkileri). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36 (1-2), 107-120.
- Üzümlü, S. (2019). Özel Okullarda ve Devlet Okullarındaki Müzik Eğitiminin Farklı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Yiğit, V.B. ve Nevruz, Ş. (2019). Ortaokul Öğrencilerin Öğrenme Stilleri İle Müzik Dersine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Fine Arts (NWSAFA)*, 14 (4), 298-305. ISSN: 1308-7290.
- Yücetoker, İ. (2009). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Mevcut Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Zeydan, M. (2019). Türkiye’de Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarından Bireysel Çalgı Keman Eğitimi Mezunu Olan Müzik Öğretmelerinin Çalgılarını Derslerinde Kullanma Durumları (Van İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.

3.Elektronik Kaynaklar

- Gencel Ataman, Ö. ve Güler, İ. (2020). Özengen çalgı eğitimine yönelik güdülenme ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(Müzik Özel Sayısı), 294-305. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.650270>

- Ho W.C. (2014). “Parental support and student learning of musical instruments in hong kong” visions of research in music education <http://www-usr.rider.edu/~vrme/v19n1/visions/HoRevised> sayfasından erişilmiştir.
- Öneyken, B. ve Tebiş, C. (2018). Güzel Sanatlar Liseleri ve Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Yaylı Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Günlük Egzersiz Alışkanlıkları (Balıkesir Örneği). *Online Journal of Music Sciences*, 3 (1), 125-148. <https://doi.org/10.31811/ojomus.435081>
- Özcan, A. (2017). Keman Eğitiminde Çoksesli Aranje Tekniklerinin Kullanımı. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (1), 290-302. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.305980>
- San, İ. (2019). Sanat Eğitimi. Ankara: *University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 15 (1), 215-226. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000828
- Şendurur, Y. ve Barış, D. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (1). <https://doi.org/10.17693/yunus.21364>

EKLER

EK-1: Anket Formu

Sayın Katılımcı;

Bu çalışma Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bölümü Performans Yüksek Lisans Programı öğrencisi Armağan Ercan tarafından yüksek lisans kapsamında yürütülmektedir. Çalışmanın amacı, özel okullarda gerçekleştirilen keman eğitimi değerlendirmek.

Anket sorularını içtenlikle cevaplamanız çalışmanın geçerliliği ve güvenilirliği açısından çok önemlidir. Ankete katılım sağladığınız için teşekkür ederiz.

Adınız Soyadınız:

Görev yaptığınız kurum:

1) Yaşınız?

- (a) 23-30
- (b) 31-40
- (c) 41-50
- (d) 51-60

2) Cinsiyetiniz?

- (a) Kadın
- (b) Erkek

3) Çalıştığınız okulda;

- (a) Kadrolu öğretmenim
- (b) Ücretli öğretmenim

4) Kaç yıldır keman öğretmenliği yapıyorsunuz?

- (a) 0-5 yıl
- (b) 5-10 yıl

- (c) 10–15 yıl
- (d) 15 yıl ve üzeri

5) Mezun olduğunuz üniversite ve bölümünüz?

- (a) Eğitim Fakültesi
- (b) Güzel Sanatlar Fakültesi
- (c) Sanat ve Tasarım Fakültesi
- (d) Devlet Konservatuvarı

6) Çalıştığınız okulda keman dersi dışında derslere giriyormusunuz?

- (a) Evet
- (b) Hayır

7) Bir ders saatinde en fazla kaç keman öğrencisiyle çalışıyorsunuz?

- (a) 1-3
- (b) 4-7
- (c) 8-10
- (d) 10 ve üzeri

8) Bir öğrenci haftada kaç saat/dakika ders yapıyor?

9) Okulunuzda öğrenciler için yeterli sayıda çalışma odası var mı?

- (a) Evet
- (b) Hayır

10) Derslerinizde öğrenciler keman çalarken onlara herhangi bir müzik aleti ile eşlik ediyor musunuz? Ediyorsanız hangi enstrümanlarla?

11) Haftalık ders saatini ne derece yeterli buluyorsunuz?

- (a) Yeterli
- (b) Yetersiz
- (c) Kısmen

12) Keman öğrencilerinizin başlangıç aşamasından itibaren karşılaştıkları güçlükleri derecelendiriniz? (Şıkları 1'den 5'e kadar sıralayınız. 1: en az, 5: en çok)

	1.Sütun	2.Sütun	3.Sütun	4.Sütun	5.Sütun
Keman çalmada duruş ve tutuş ile ilgili güçlükler					
Doğru ve temiz ses (entonasyon) çıkarmaya ilişkin güçlükler					
Nota okumaktan kaçmak ve altlarına isimlerini yazarak öğrenmeye çalışmak ile ilgili güçlükler					
Düzenli çalışma ve verilen ödevin yapılmaması ile güçlükler					
Derse eksik materyal ile gelinmesi ile ilgili güçlükler					

13) Derslerinizde keman ile çaldırdığınız müzik türlerini yoğunluğuna göre derecelendiriniz. (Şıkları 1'den 5'e kadar sıralayınız, 1: en az, 5: en çok)

	1.Sütun	2.Sütun	3.Sütun	4.Sütun	5.Sütun
Türk Halk Müziği					
Türk Sanat Müziği					
Caz – Blues					
Popüler Müzik					
Klasik Müzik					

14) Okulda girmiş olduğunuz keman derslerinin öğretim programı (müfredat) mevcut mu?

- (a) Evet
- (b) Hayır

15) Haftada kaç saat derse giriyorsunuz?

- (a) 1-10
- (b) 11-20
- (c) 21-30
- (d) 31-

16) Bulunduğunuz okulda keman dersleri bireysel mi işleniyor yoksa grup olarak mı? Grup ise bu gruplar kaç kişiden oluşmaktadır?

17) Öğrencileriniz ile dönem boyunca ortalama kaç eser çalışabiliyorsunuz?

- (a) 1-3
- (b) 4-6
- (c) 7-10
- (d) 11-

18) Çalıştığınız okulda keman dersleri etkinlik odaklı mı işleniyor eğitim odaklı mı?

- (a) Etkinlik odaklı
- (b) Eğitim odaklı

19) Keman dersleri okulda okul saati içinde mi yapılıyor yoksa okul sonrası kurs niteliğinde mi işleniyor?

- (a) Okul saati içerisinde
- (b) Okul sonrası kurs niteliğinde

20) Trinity, London of College veya Royal Academy gibi sınavlara hazırlanan öğrenciniz var mı? Varsa sayısını belirtiniz.

21) Okullarda müzik derslerine ayrılan ders süresinin enstrüman eēitiminde yeterli bir süre olduēunu inanıyor musunuz?

- (a) Düşünüyorum
- (b) Düşünmüyorum

22) Keman eēitiminin daha verimli olabilmesi iēin önerilerinizi kısaca maddeler halinde belirtiniz.

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı : Armağan ERCAN
Doğum Tarihi ve Yeri : 26/04/1988- İstanbul
E-Posta : armagnercan@gmail.com

Armağan Ercan 26 Nisan 1988 yılında İstanbul’da doğdu. Müzik eğitimine ortaokul yıllarında Timur Selçuk’un sanat merkezinde klasik gitar eğitimi alarak başladı. Özel Kadıköy Güzel Sanatlar Lisesinin müzik bölümünü burs alarak kazandı. Aynı zamanda Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarının müzik bölümünde Prof. Reşit Nuri İYİCİL’in keman derslerine misafir öğrenci olarak katılım göstermeye başladı. 2005 yılında Türkiye’de kurulan ilk uluslararası çocuk senfoni orkestrasında çalmayı hak kazandı. Cem Mansur’un şefliğinde birçok şehirde orkestra ile konserler verdi. Aynı yıllar lise döneminde keman eğitimini seviye sınavını kazanarak İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yaylı Sazlar Keman Bölümünde devam etti. Keman eğitiminde Oleksandr SAMOYLENKO, Prof. Ceyda UZGÖREN, Ellen JEWET, Prof. Zülfiye SEÇKİN ile çalıştı. Solfej ve armoni eğitimini Feride ÖZBAYKAL, İlke KARCILIOĞLU ve Erdem ÇÖLOĞLU, form bilgisini ise Prof. Emel ÇELEBİOĞLU ile çalıştı. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Korosu ile korist olarak birçok şehirde konserler verdi. Prof. Ramiz Melik ASLANOV yönetiminde İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Senfoni Orkestrası ile Azerbeycan, Fransa, Almanya ve Rusya turnelerinde görev aldı. Okul dışında çeşitli masterclasslara katılarak Siegfried FUGRLİNGER, Cihat AŞKIN, Özcan ULUCAN, Sevil ULUCAN ve Angel STANKOV gibi dünya çapında keman sanatçıları ile çalıştı. 2016 yılında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Keman bölümünden mezun oldu. Mezun olduktan hemen sonra başladığı Marmara Üniversitesi Pedagojik Formasyon eğitimini ve Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Anasanat Dalı Performans Sanat Dalı yüksek lisans programını tamamladı. Armağan 2011 yılından beri halen kurucusu olduğu “Seçkin Sanat Merkezi’nde keman, gitar, piyano ve solfej öğretmenliği ve 2019 yılından beri Işık Okullarında müzik öğretmeni olarak görev yapmaktadır.